

Solution Expert
Edukacja

Jak pozyskać fundusze na zakup tabletów i rozwój usług mobilnych w bibliotekach?

Cortland

Solution Expert
Edukacja

Cortland

www.cortland.pl/biblioteki

e-mail: edukacja@cortland.pl

tel. 71 71 88 001

Zespół autorek:

Elżbieta Dydak

Magdalena Krasowska-Igras

Małgorzata Dąbrowska

Agnieszka Koszowska

Redakcja: Agnieszka Koszowska

Publikacja „Jak pozyskać fundusze na zakup tabletów i rozwój usług mobilnych w bibliotekach” jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów.

[Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach](http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/)

Treść licencji jest dostępna na stronie -

<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

SPIS TREŚCI

- 05** Wprowadzenie
- 07** JAK
przygotować się do pozyskania
tabletów do biblioteki
- 08** Po co w bibliotece tablety?
- 11** Jak przekonać samorząd
do kupienia tabletów?
- 17** SKĄD
zdobyć fundusze na zakup tabletów
i działania z tabletami?
- 19** Potencjalne źródła finansowania zakupu
tabletów i rozwijania działalności
z wykorzystaniem tabletów w bibliotece
- 20** Rodzaje źródeł finansowania – podział i opis
- 47** O CZYM
warto pamiętać przygotowując projekt?
- 49** Garść praktycznych porad przydatnych
podczas przygotowania projektu i pisania
wniosku
- 58** Zamiast podsumowania: lista sprawdzająca

Wprowadzenie

od autorek

Tablety stają się w Polsce niezwykle popularne. Coraz więcej jest dostępnych na rynku modeli, pojawiają się nowe aplikacje, usługi i zastosowania. Urządzenia mobilne wykorzystuje się w różnych działaniach i dziedzinach wiedzy: w kulturze (wirtualne muzea), literaturze (książki interaktywne), komunikacji (media społecznościowe), twórczości (filmy, muzyka, multimedia) czy nauczaniu (elektroniczne podręczniki, aplikacje edukacyjne). Tablety pomagają zdobywać przydatne umiejętności, rozwijają kreatywność, dostarczają rozrywki, wspierają osoby niepełnosprawne. Wszystkie wymienione dziedziny, działania i zastosowania bliskie są temu, czym na co dzień zajmują się biblioteki.

W 2015 roku Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, w której na co dzień pracujemy, zrealizowała projekt pt. „Tablety w Twojej bibliotece”. Ponad trzysta wyłonionych w konkursie bibliotek otrzymało zestawy 3 lub 6 tabletów iPad Air firmy Apple wraz z oprogramowaniem i wybranymi aplikacjami. Został przygotowany specjalny pakiet edukacyjny dla bibliotekarzy, w którym znalazły się szkolenia dla „Tablet Masterów” – koordynatorów projektu w bibliotekach, cykl spotkań online w formie webinarium, elektroniczne poradniki oraz kurs „Tablety w Bibliotece”, udostępniony na platformie iTunes U. Swoimi działaniami FRSI pragnęła sprawić, by mieszkańcy mogli w bibliotekach – z pomocą tabletów i aplikacji mobilnych – uczyć się, tworzyć i dzielić się z innymi.

„Tablety w Twojej bibliotece” to pierwszy w Polsce projekt poświęcony usługom mobilnym w bibliotekach publicznych, zrealizowany na tak szeroką skalę. Był wielokrotnie prezentowany w Polsce i za granicą, między innymi w krajach współpracujących ze sobą w ramach ogólnoświatowej inicjatywy Billa i Melindy Gatesów „Global Libraries”. Zawsze spotykał się z dużym zainteresowaniem.

Pod koniec 2015 roku Tablet Masterzy wzięły udział w badaniu ankietowym, przygotowanym przez Magdalenę Paul – doktorantkę Uniwersytetu Warszawskiego, uczestniczkę sieci LABiB. Z badania można dowiedzieć się, w jakich celach iPady są wykorzystywane w bibliotekach, jak bibliotekarze oceniają wsparcie zapewnione w ramach projektu, jakie mają potrzeby i jaką chcieliby otrzymać pomoc. Ponadto odbyły się dwa webinaria, podczas których Tablet Masterzy opowiadali o swoich

doświadczeniach i potrzebach związanych z własnym rozwojem zawodowym w roli bibliotecznych edukatorów, wspierających mieszkańców w korzystaniu z mobilnych technologii.

Dzięki badaniom poznałyśmy sukcesy bibliotek we wprowadzaniu nowych usług i realizacji nowatorskich działań edukacyjnych. Jesteśmy pod ogromnym wrażeniem kreatywności bibliotekarek i bibliotekarzy, otwartości na technologie i pomysłowości w poszukiwaniu nowych sposobów ich wykorzystywania. Badania pozwoliły nam też rozeznaczyć się w trudnościach, jakich doświadczają – takich jak brak środków finansowych na zakup nowych aplikacji czy zbyt mała liczba tabletów w bibliotece.

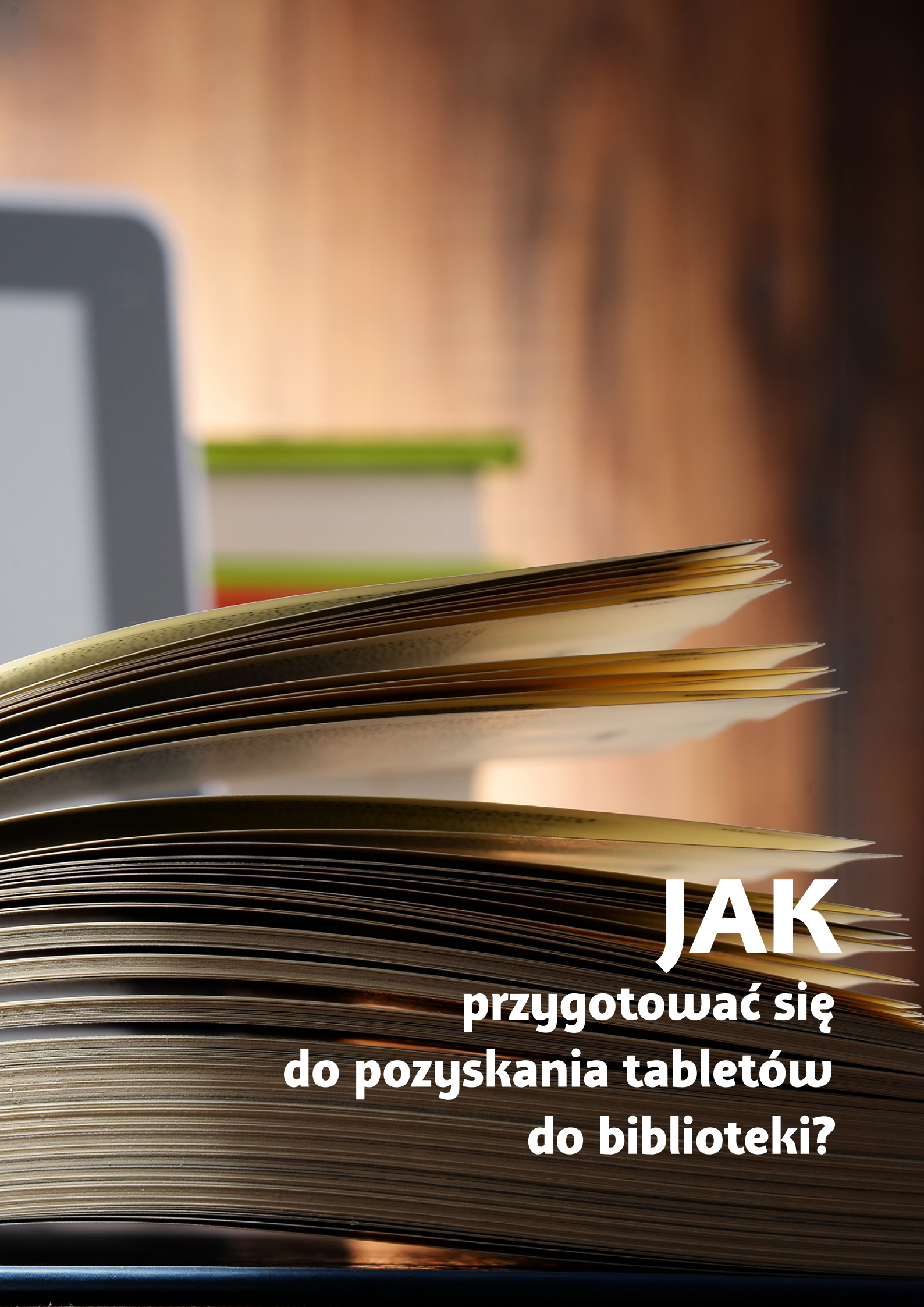
W odpowiedzi na niektóre z tych trudności opracowałyśmy ten poradnik, który dziś oddajemy w Twoje ręce. Opisałyśmy w nim dostępne w Polsce źródła finansowania różnych projektów i działań, których elementem może być wyposażenie biblioteki w tablety. Źródła, które zestawiłyśmy, umożliwiają między innymi dofinansowanie działań edukacyjnych, kulturalnych, wspierających określone grupy użytkowników, czy też dotyczących konkretnej tematyki. Wspominamy o możliwościach zdobycia funduszy od gmin i samorządów – organizatorów bibliotek. Podpowiadamy, jakich argumentów użyć, by uzasadnić potrzebę zwiększenia środków budżetowych na zakup tabletów, a także jakie korzyści może to przynieść mieszkańcom. Uwzględniliśmy również mniej popularne wśród bibliotek, lecz cieszące się coraz większym zainteresowaniem sposoby pozyskiwania środków finansowych poprzez zaangażowanie społeczności i wykorzystanie nowych technologii (crowdfunding).

W poradniku opisujemy programy finansowania dostępne na różnych poziomach: europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym. Podpowiadamy, jak nawiązać współpracę z partnerami, by z sukcesem przygotować i zrealizować wspólne przedsięwzięcia, a także jak napisać wniosek, by zwiększyć szansę pozyskania środków na ich realizację. Na zakończenie przygotowałyśmy listę sprawdzającą z najważniejszymi pytaniami, które mogą Ci pomóc w przygotowaniach.

Mamy nadzieję, że dzięki naszej publikacji zdobędziesz lub poszerzysz wiedzę o tym, gdzie szukać funduszy na rozwój zasobów Twojej biblioteki i – przede wszystkim – jak skutecznie je zdobywać.

Życzymy Ci powodzenia!

JAK
przygotować się
do pozyskania tabletów
do biblioteki?

Po co w bibliotece tablety?

W czasie realizacji projektu „Tablety w Twojej bibliotece” sprawdzaliśmy, w jaki sposób biblioteki wykorzystują iPady w swoich działaniach oraz jakie wynikają z tego korzyści. Obserwowaaliśmy, w jakich celach użytkownicy bibliotek korzystają z iPadów, jaką zdobywają wiedzę i umiejętności, jakie zastosowania tabletów i aplikacje cieszą się w bibliotekach szczególną popularnością, a także co zyskały same biblioteki uczestniczące w projekcie. Nasze obserwacje, wypowiedzi bibliotekarzy, a także wyniki przeprowadzonych badań dowodzą, że tablety są cennym zasobem biblioteki, który oferuje wiele różnorodnych korzyści – zarówno dla użytkowników, jak i samych bibliotek starających się przygotować możliwie najlepszą ofertę dla mieszkańców.

Co tablety w bibliotece dają mieszkańcom?

Coraz większa popularność tabletów to efekt przede wszystkim specyfiki i właściwości tych urządzeń. Tablety to przenośne wielofunkcyjne komputery wyposażone

w ekrany dotykowe - są wygodne, przyjazne, atrakcyjnie zaprojektowane i stosunkowo łatwe w użyciu. W przypadku iPadów dużą zaletą jest wysoka jakość wykonania, niezawodność i stabilność oprogramowania. Awarie zdarzają się stosunkowo rzadko, co ma duże znaczenie zwłaszcza w sytuacjach, gdy urządzenia są masowo udostępniane i korzysta z nich wiele osób (np. w szkole czy bibliotece). Wadą iPadów jest dość wysoka cena, stanowiąca barierę dla mniej zamożnych osób, które nie mogą sobie pozwolić na zakup własnego urządzenia. Dla dzieci i młodzieży z biedniejszych rodzin, osób poszukujących pracy lub będących na emeryturze biblioteka może być jedynym miejscem, oferującym możliwość nieodpłatnego skorzystania z iPadów i nauczania się ich obsługi. Wszyscy zainteresowani, również osoby mogące sobie pozwolić na zakup własnego tabletu, w bibliotece mają sposobność, by poznać funkcje tych urządzeń i zdobyć umiejętności świadomego i bezpiecznego posługiwania się nimi. Dużą popularnością tablety cieszą się w bibliotekach wśród osób starszych, które dopiero stawiają swoje pierwsze kroki w cyfrowym świecie, ucząc się podstaw obsługi komputerów i Internetu. Dzięki tabletom mogą one oswoić się z nowymi technologiami w sposób przyjazny i bezpieczny, nierzadko łatwiejszy niż w przypadku stacjonarnych komputerów.

Osoby korzystające z tabletów w bibliotekach – czy samodzielnie, czy podczas organizowanych w bibliotece zajęć edukacyjnych – odnoszą z tego bardzo wiele różnorodnych korzyści, w tym:

- zdobywają i pogłębiają wiedzę korzystając zarówno z zasobów Internetu, jak i ze specjalnych aplikacji edukacyjnych dostępnych na tabletach (np. do nauki języków obcych, astronomii, matematyki czy przyrody),
- poznają technologie mobilne – ich specyfikę i konkretne narzędzia (np. aplikacje prezentujące rozszerzoną rzeczywistość),
- rozwijają kreatywność tworząc własne dokumenty i dzieła (rysunki, fotografie, multimedia, muzykę, filmy, animacje, komiksy) za pomocą intuicyjnych aplikacji o zaawansowanych możliwościach i prostej obsłudze,
- odkrywają w sobie i rozwijają talenty i uzdolnienia (np. do rysowania, filmowania, fotografowania, kodowania),
- zdobywają wiedzę i umiejętności cyfrowe potrzebne na rynku pracy, poznają aplikacje i zasoby w Internecie przydatne przy poszukiwaniu pracy,
- rozwijają umiejętności interpersonalne (np. podczas zajęć edukacyjnych w zespołach, gier, wspólnego tworzenia i uczenia się od siebie nawzajem),
- komunikują się przez Internet i podtrzymują relacje z innymi (np. korzystając z poczty elektronicznej i popularnych aplikacji społecznościowych, a także poznając nowe narzędzia),
- spędzają wolny czas w sposób przyjemny, a zarazem pożyteczny (ucząc się przez zabawę, uczestnicząc w kreatywnych zajęciach, przeglądając strony internetowe i prasę, czytając ebooki czy książki multimedialne).

Po co tablety bibliotekom? Jak tablety mogą pomóc bibliotece rozwijać jej ofertę i lepiej służyć mieszkańcom?

Tablety to cenny zasób dla samej biblioteki. Dzięki nim biblioteka może rozszerzyć swoją działalność o nowe usługi, usprawnić funkcjonowanie, zdobyć uznanie w oczach mieszkańców i władz samorządowych, zbudować pozytywny wizerunek nowoczesnej instytucji i – co najważniejsze – zyskać nowych użytkowników. Korzyści, jakie przynosi bibliotekom posiadanie i udostępnianie tabletek, to między innymi:

- zwiększenie liczby stanowisk, na których oferowany jest dostęp do Internetu (obok tradycyjnych komputerów, których często jest zbyt mało),
- udostępnianie Internetu (i aplikacji) na tabletach w całej przestrzeni na terenie biblioteki, nie tylko w pracowni czy „kąciku” komputerowym, lecz w każdym miejscu dogodnym dla użytkowników,
- włączenie do oferty biblioteki nowych typów zajęć edukacyjnych lub nowych metod prowadzenia zajęć (np. warsztaty obsługi konkretnych aplikacji, questy, warsztaty fotograficzne lub filmowe realizowane w plenerze),
- urozmaicanie i uatrakcyjnianie działań, które dotąd biblioteka prowadziła w sposób bardziej tradycyjny (np. lekcje biblioteczne),
- usprawnianie pracy bibliotekarzy i biblioteki (np. tablet jako podręczny notatnik lub aparat fotograficzny podczas szkoleń czy bibliotecznych wydarzeń),
- możliwości samokształcenia i rozwoju zawodowego bibliotekarzy (poznawanie nowych aplikacji i zastosowań technologii mobilnych, dzielenie się wiedzą z innymi, np. na facebookowej grupie „Tablet Masterzy”),
- możliwość skorzystania z narzędzi do szybkiego i łatwego tworzenia materiałów promocyjnych: spotów reklamowych, zwiastunów, plakatów, zdjęć promujących bibliotekę lub wydarzenia w bibliotece,
- nawiązywanie współpracy i partnerstw z innymi instytucjami i organizacjami, np. wspólne przygotowywanie zajęć ze szkołami, przedszkolami, ośrodkami kultury, klubami seniora,
- angażowanie mieszkańców do wspólnych działań, rozwijanie wolontariatu (np. prowadzenie zajęć edukacyjnych przez wolontariuszy czy nagrywanie filmów promocyjnych przez młodych uczestników zajęć),
- przygotowywanie prezentacji i materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w czasie szkoleń, konferencji bibliotekarskich czy wyjazdów bibliotekarzy na szkolenia,
- tworzenie dokumentacji projektowej, fotograficznej, filmowej w projektach realizowanych przez bibliotekę lub z udziałem biblioteki,
- dokumentowanie imprez lub wydarzeń kulturalnych organizowanych w bibliotece,
- promocja czytelnictwa (udostępnianie i zachęcanie do korzystania z nowoczesnych form książki, np. książek hybrydowych, multimedialnych, interaktywnych, zajęcia z tworzenia książek, animacji lub komiksów na tabletach).

Jak przekonać samorząd do kupienia tabletów?

Wiesz już, do czego tablety mogą się przydać w Twojej bibliotece. Teraz pora odpowiedzieć na pytanie, jak sprawić, aby tam się znalazły. W naszym poradniku możesz zapoznać się z kilkunastoma bardzo różnorodnymi pomysłami na sfinansowanie zakupu tabletów. Przede wszystkim jednak pamiętaj, że pierwszym adresem, pod który warto się zgłosić starając się o tablety, jest samorząd. Dlaczego? Po pierwsze, to właśnie samorząd może zapewnić Ci środki na ten cel. Po drugie, możesz potrzebować zaangażowania władz gminy, żeby wziąć udział w projekcie, dzięki któremu tablety trafią do Twojej biblioteki lub zgody na zapewnienie wkładu własnego (zarówno finansowego, jak i rzeczowego, np. sali czy innego sprzętu). W każdej z tych sytuacji niezbędne będzie przekonanie samorządu, że oferowanie mieszkańcom tabletów przez Twoją bibliotekę jest potrzebne. Takie rozmowy zwykle nie są łatwe (zwłaszcza gdy pieniądze na zakup mają zostać wyłożone z budżetu gminy). Za chwilę dowiesz się – krok po kroku – jak to zrobić.

KROK 1: Określ swój pomysł na tablety w bibliotece

Żeby kogoś przekonać do własnego pomysłu, musisz najpierw dokładnie wiedzieć, czego chcesz. Gdy w grę wchodzi pieniądze lub czyjś podpis na wniosku grantowym, sam entuzjazm i ogólnikowe informacje nie wystarczą. Zanim więc pomyślisz o umówieniu się z wójtem czy burmistrzem na rozmowę w sprawie tabletów, spróbuj po kolei odpowiedzieć na następujące pytania:

Dlaczego chcesz, żeby tablety znalazły się właśnie w Twojej bibliotece?

Tu odpowiedzi może być mnóstwo: żeby biblioteka była nowoczesna, żeby miała ciekawszą ofertę dla mieszkańców, żeby przyciągnęła więcej ludzi. Pamiętaj jednak, że odpowiadając w taki sposób przyjmujesz perspektywę biblioteki. Spróbuj uzasadnić zakup tabletów przyglądając się mu przez pryzmat problemów społecznych lub potrzeb mieszkańców Twojej gminy:

- Czy są w niej dzieci, których rodziców nie stać na zakup tabletów? Czy w rezultacie część dzieci z rodzin bardziej zamożnych sprawniej korzysta z nowych technologii, a dzieci biedniejsze czują się gorsze i nie mają takich umiejętności?
- Czy w Twojej miejscowości są ludzie, którzy nie mają dostępu do Internetu? Korzystają z Internetu w bibliotece? A czy biblioteka ma dostateczną liczbę komputerów? Czy ludziom byłoby wygodniej, gdyby mogli korzystać z Internetu nie tylko w kąciaku komputerowym, ale również w innych miejscach w bibliotece?
- Czy osoby starsze potrafią korzystać z urządzeń wyposażonych w ekrany dotykowe? Czy mają kłopoty z obsługą smartfonów? Czy na terenie gminy jest jakieś miejsce, gdzie mogą się tego nauczyć?
- Czy zdarza się, że osoby słabowidzące rezygnują z wypożyczenia książki z powodu zbyt małego druku. Przestają czytać niektóre gazety?

Czy któryś z tych problemów dotyczy Twojej miejscowości? Co jeszcze może być wyzwaniem dla mieszkańców Twojej gminy? Który problem możesz rozwiązać (lub przyczynić się do jego rozwiązania) dzięki wypo-

sażeniu biblioteki w tablety? Zapisz swoje pomysły na kartce – przydadzą Ci się na kolejnym etapie, podczas którego będziesz układać przekaz, jaki zostanie skierowany do samorządu.

Kto (przede wszystkim) będzie korzystał z tabletów w Twojej bibliotece?

Jeśli tablety pojawią się w Twojej bibliotece, będą tym samym dostępne dla wszystkich użytkowników. Zastanów się jednak – pamiętając o problemach mieszkańców i ich potrzebach – komu przydadzą się najbardziej?

Jak zamierzasz wykorzystać tablety w bibliotece?

Wiedząc już, dlaczego tablety są potrzebne w Twojej bibliotece i kto może mieć z nich największy pożytek, pomyśl o ich wykorzystaniu. Czy będzie można używać ich w czytelni? Czy urozmaicą spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki? A może przydałoby się szkolenie z obsługi urządzeń o ekranach dotykowych dla seniorów – i tablety będą jak znalazł?

Ile i jakich tabletów potrzebujesz?

Teraz możesz zdecydować, ile tabletów będzie potrzebnych w Twojej bibliotece i jakie powinny mieć parametry. Czy wolisz kupić więcej urządzeń, ale tańszych? Czy może chcesz postawić na bardziej niezawodne, choć droższe iPady?

Co jest Ci potrzebne, żeby kupić tablety?

Na zakończenie zdecyduj, jakiego rodzaju wsparcia potrzebujesz od samorządu. Czy będziesz zwracać się do władz gminy z prośbą o sfinansowanie zakupu tabletów? Jeśli tak, jaki będzie ich koszt? A może bierzesz pod uwagę inny sposób pozyskania tabletów (np. poprzez konkurs grantowy), więc będziesz zwracać się do władz gminy z prośbą o zgodę na udział w projekcie czy pokrycie wkładu własnego?

KROK 2: Sprawdź, kto w gminie może podjąć decyzję w sprawie Twojego pomysłu i zastanów się, jakie masz relacje z tą osobą (lub osobami)?

Gdy już dokładnie wiesz, jaki jest Twój pomysł na tablety w bibliotece i czego będziesz oczekiwać od władz gminy w związku ze sfinalizowaniem ich zakupu, pora zastanowić się, do kogo konkretnie się w tej sprawie zwrócić. Od kogo może zależeć decyzja? Czy będzie to burmistrz lub wójt? A może rozstrzygający głos należy do skarbnika? Czy raczej konieczne będzie przekonanie radnych? Gdy już odpowiesz sobie na to pytanie, pomyśl, jakie masz relacje z tymi osobami (osobą) i jaka jest ich wiedza na temat biblioteki. Kiedy ostatnio tu byli? Czy wiedzą, co obecnie biblioteka oferuje? Ile osób z niej korzysta? Jakie jest ich nastawienie do inwestowania w bibliotekę? Jak wyglądała Wasza ostatnia rozmowa o planowanym projekcie? Co zwykle skutkuje, żeby przekonać ich do jakiegoś pomysłu? Czego należy się w kontaktach z nimi zdecydowanie wystrzeżać? Przyglądając się decydentom i przygotowując do spotkania, weź również pod uwagę uniwersalne potrzeby, jakie mają ludzie:

- **potrzeby rzeczowe (merytoryczne)**, czyli potrzeby związane z posiadaniem wiarygodnych, odpowiednich informacji. Odpowiednich, czyli takich, które mają znaczenie i mogą ułatwić podjęcie decyzji. Na spotkaniu zaprezentuj więc takie dane, które dla wójta, burmistrza czy radnych będą naprawdę kluczowe. Jednocześnie miej w zanadru wszelkie inne potrzebne informacje, aby móc odpowiedzieć na ewentualne pytania (przy czym nie obawiaj się, jeśli nie będziesz znać odpowiedzi na któreś z nich – dodatkowe informacje zawsze możesz dostać mailem);
- **potrzeby proceduralne**, czyli potrzeby związane ze sposobem załatwiania danej sprawy, przestrzeganiem procedury, dotrzymywaniem terminów itp. Jeśli wiesz, że choć formalnie decyzję podejmuje burmistrz, to jednak zależy ona od opinii szefa komisji kultury, nawet nie próbuj aranżować spotkania od razu z burmistrzem;
- **potrzeby psychologiczne**, czyli potrzeby związane z poczuciem bezpieczeństwa, szacunku, zrozumienia, akceptacji, uznania itp. Jeśli przychodzisz na spotkanie z wójtem, by rozmawiać o tabletach i ku wła-

snemu zdziwieniu widzisz, że Twój rozmówca ma o nich mgliste pojęcie, wykaż się taktem i zrozumieniem. Zrezygnuj z eksperckiego słownictwa, mów prosto i zrozumiale. Jeśli widzisz, że burmistrz co chwilę zerka na zegarek, nie irytuj się, tylko zapytaj, czy spotkanie nie wymaga skrócenia. Ewentualnie zadeklaruj, że postarasz się sprawę naświetlić szybciej, a dodatkowe informacje przekażesz mailem. Niezależnie od powodu, dla którego burmistrz się spieszy, na pewno będzie Ci wdzięczny za taką deklarację. To niezbędna praca domowa, ale warto poświęcić na nią chwilę, bo może znacznie ułatwić Ci rozmowę, oszczędzić trudności i przyczynić się do pomyślnego finału.

KROK 3: Przygotuj wypowiedź, która przekona decydentów do Twojego pomysłu

Teraz możesz już zabrać się za przygotowanie Twojej wypowiedzi, która przekona władze samorządowe do Twojego pomysłu. Od czego zacząć? Weź kartkę i długopis i najpierw **określ dokładnie problem, który dotyczy bezpośrednio mieszkańców i który chcesz rozwiązać za pomocą zakupu tabletów.**

Przypomnij sobie KROK 1, w którym należało odpowiedzieć na pytanie „Dlaczego chcesz, żeby tablety znalazły się w Twojej bibliotece?”, przyglądając się mu przez pryzmat problemów społecznych lub potrzeb mieszkańców Twojej gminy. Wyobraź sobie teraz taką odpowiedź:

Chcę, żeby tablety znalazły się w mojej bibliotece, bo mieszkańcy naszej gminy mają ograniczony dostęp do Internetu – wiele osób może bezpłatnie korzystać z sieci wyłącznie w bibliotece. Tu jednak mamy tylko cztery komputery, do których codziennie ustawia się długa kolejka. Średnio korzysta z nich miesięcznie ponad 400 osób, a na miejsce przy komputerze zwykle trzeba czekać godzinę. Nasi użytkownicy bardzo na to narzekają. Młodzi ludzie czasem w ogóle rezygnują z korzystania z komputera. Niezadowoleni są też seniorzy – dla nich spędzanie kilkunastu minut w kolejce jest męczące. Efekt jest więc taki, że zainteresowanie komputerami owszem – jest nadal bardzo duże, ale zadowolenie z tej usługi w bibliotece ciągle spada.

Teraz wyjaśnimy dokładniej, dlaczego właśnie takie przedstawienie problemu mieszkańców (konkretne, za pomocą prostego języka, poparte liczbami) pomoże Ci w przekonaniu samorządu do podjęcia pozytywnej decyzji w sprawie zakupu tabletów. Dla władz samorządowych ważni są mieszkańcy – wyborcy, którzy co cztery lata oceniają ich pracę i podczas głosowania decydują, czy wójt, burmistrz i radni będą nadal zajmować te same stanowiska. A decyzje podejmują na podstawie bardzo wielu czynników – wśród nich jest również ocena funkcjonowania gminnych instytucji finansowanych przez samorząd. Jeśli jest dobra, samorządowcy dostają kolejny kredyt zaufania. Oznacza to, że jeśli wójt lub burmistrz czy radni usłyszą od Ciebie dostatecznie wiele odpowiednich argumentów, pokazujących, jak ważny problem mieszkańców chcesz rozwiązać, istnieje duże prawdopodobieństwo, że gdy za moment przedstawisz im dokładnie swój pomysł - będą na TAK!

Teraz spróbuj opisać proponowane przez Ciebie rozwiązanie problemu mieszkańców Twojej miejscowości.

Na przykład: *Dlatego chcielibyśmy wyposażyć bibliotekę w sześć tabletów, pozwalających na korzystanie z sieci w dowolnym miejscu w naszej placówce. Tym bardziej, że na więcej komputerów w czytelnii nie ma miejsca. Dzięki takiemu rozwiązaniu użytkownicy nie będą już musieli czekać w kolejce. Zaoferujemy również dodatkowe szkolenia z obsługi tabletów – przede wszystkim dla osób starszych, które nie potrafią obsługiwać urządzeń wyposażonych w ekran dotykowy. Mamy już 30 seniorów zainteresowanych takim warsztatem.*

Gdy masz już opisany problem i propozycję jego rozwiązania, pora sformułować konkretny apel.

Czyli wyjaśnić, jakiego rodzaju wsparcie jest Ci potrzebne ze strony samorządu. Na przykład: *W związku z tym zwracamy się do wójta / burmistrza / rady gminy z prośbą o przyznanie dodatkowego finansowania w wysokości XXX złotych na zakup tabletów.*

Podsumujmy: wiesz już, że do zbudowania wypowiedzi potrzebujesz trzech elementów: opisanie problemu, przedstawienia rozwiązania, sformułowania apelu. To jednak nie wszystko. Żeby skutecznie przekonać do naszych argumentów, brakuje nam jeszcze przedstawienia KORZYŚCI wynikających z funkcjonowania biblioteki. Dlaczego? Przypomnij sobie sytuację, gdy ktoś zwraca się do Ciebie i zaczyna od opowiadania o problemach. Jak reagujesz? Czy chętnie słuchasz takiej osoby? Zapewne bywa z tym różnie i jest to zupełnie naturalne – zwykle nie lubimy słyszeć o problemach, zwłaszcza takich, które za moment spadną nam na głowę. Oczywiście nie oznacza to, że nie należy o nich rozmawiać albo udawać, że nie istnieją! Można jednak rozmowę zacząć w taki sposób, że nastawienie naszego rozmówcy będzie bardziej pozytywne. Jak może to wyglądać w praktyce? Wyobraź sobie taki początek rozmowy z samorządowcami: Biblioteka w Lisiej Dolinie jest dla mieszkańców najważniejszą gminną instytucją oferującą dostęp do Internetu i szkolenia komputerowe. Co dziesiąty mieszkaniec Lisiej Doliny korzysta z Internetu właśnie w bibliotece, a w ciągu ostatniego roku liczba użytkowników czytelnii zwiększyła się o 200 osób.

Brzmi zachęcająco, prawda? Dlatego dopiero po takim „wstępie” możesz dodać pozostałe, przedstawione wyżej części Twojego przekazu. A jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o jego tworzeniu, dodawaniu argumentów, zastosowaniu liczb czy historii, zajrzyj do podręcznika [„Docenić bibliotekę. Jak skutecznie prowadzić rzecznictwo”](#).

KROK 4: Umów się na spotkanie

Teraz możesz śmiało umówić się z odpowiednią osobą z Urzędu Gminy. Dowiedz się, ile czasu będziesz mieć na spotkanie i zdecyduj, co będzie Ci potrzebne. Może warto opisać pomysł na wykorzystanie tabletów w bibliotece? Zrobić prezentację? Odwołać się do wczorajszej rozmowy z Twoim stałym użytkownikiem, który chciałby używać tabletu do tworzenia atrakcyjniejszych prezentacji? Przypomnij sobie raz jeszcze trzy rodzaje potrzeb (merytoryczne, proceduralne i psychologiczne) i w zależności od preferencji Twojego rozmówcy wybierz dodatkowe informacje czy materiały.

KROK 5: A gdy już tablety przyjadą do Twojej biblioteki...

Oczywiście poza promowaniem tabletów wśród mieszkańców zadbaj o to, by również władze samorządowe dowiedziały się, co się z nimi dzieje. Tu znów musisz wybrać najlepszy sposób dotarcia z informacją: możesz zaprosić wójta do biblioteki, wysłać mail lub list z po-

dziękowaniem (i koniecznie zdjęciami przedstawiającymi użytkowników z tabletami!) albo zachęcić lokalnego dziennikarza do napisania artykułu na temat tabletów w Twojej bibliotece (najlepiej z Twoją wypowiedzią nawiązującą do zaangażowania samorządu). Przede wszystkim jednak na co dzień promuj tablety i pokazuj, jak korzystają z nich mieszkańcy – zamieszczaj informacje na stronie biblioteki i w mediach społecznościowych. Pamiętaj, że te wszystkie działania będą procentować w przyszłości, gdy za jakiś czas zwrócisz się do władz gminy z kolejnym pomysłem!

SKĄD
zdobyć fundusze
na zakup tabletów
i działania z tabletami?

Potencjalne źródła finansowania zakupu tabletów i rozwijania działalności z wykorzystaniem tabletów w bibliotece

Środki na zakup tabletów i rozwijania w bibliotece działań z ich wykorzystaniem możesz zdobyć z wielu źródeł. Wszystko zależy od Twojej pomysłowości (do czego chcesz wykorzystać tablety?), uzasadnienia (dla czego akurat tablety są do tego potrzebne?) i partnerów (kto wspiera Twoją bibliotekę w tym działaniu?). Jeśli nie masz doświadczenia w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zacznij od rozmowy z wójtem i radnymi. Może akurat zgodzą się na wygospodarowanie paru tysięcy złotych na zakup tabletów do biblioteki?

Niżej prezentujemy źródła finansowania, z których – naszym zdaniem – możesz pozyskać środki. Zaczynamy od możliwości dostępnych w każdej gminie, relatywnie prostych (takich jak zbiórka publiczna czy środki z „funduszu korkowego”), kończymy zaś na bardziej złożonych programach europejskich. Przy każdym ze źródeł przedstawiamy najważniejsze informacje, takie jak: co może być finansowane w ramach danego źródła lub kto może składać wnioski (nie zawsze będzie to biblioteka). Przy kilku z nich zamieściliśmy sugestie – co zrobić, żeby zwiększyć szanse biblioteki na skorzystanie z danego źródła. Jeśli dysponowałyśmy przykładami bibliotek publicznych, które otrzymały środki finansowe w ramach danego funduszu czy programu, w zestawieniu dodawałyśmy wybrane przykłady.

Gorąco zachęcamy do zdobywania środków finansowych na rozwój działalności biblioteki z wykorzystaniem tabletów! Innych nowych technologii oczywiście też :-). Jeśli Ci się uda, koniecznie podziel się z nami swoimi doświadczeniami – możesz to zrobić na przykład na portalu www.labib.pl lub w grupie „TabletMasterzy” na Facebooku.

Powodzenia!

Rodzaje źródeł finansowania – podział i opis

Aby ułatwić Ci poruszanie się po różnych możliwościach finansowania i wybór optymalnych dla Ciebie źródeł, przyjęliśmy w poradniku następujący podział:

- fundusze od mieszkańców,
- środki finansowe z funduszy i programów urzędów gmin i miast,
- możliwości pozyskania środków finansowych od instytucji działających na poziomie województwa,
- możliwości pozyskania środków finansowych od instytucji działających na poziomie kraju,
- możliwości pozyskania środków od fundacji korporacyjnych,
- środki Unii Europejskiej rozdysponowywane w ramach krajowych programów operacyjnych.

Każde źródło opisujemy według przyjętego przez nas szablonu, uwzględniając w opisie takie elementy, jak:

NAZWA źródła finansowania – może być ona nazwą formalną funduszu, konkursu czy programu finansowania, występującą w oficjalnych dokumentach, bądź nazwą zwyczajową (np. „fundusz korkowy).

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI? – tu znajdziesz nazwę instytucji bądź organizacji zarządzającej danym źródłem; najczęściej jest to podmiot, który organizuje konkursy, ocenia projekty i decyduje o przydziale środków finansowych dla wnioskodawców.

RAMY FORMALNE – tu znajdziesz informacje o tym, jakie zasady obowiązują w danym źródle finansowania, jakie są jego cele i wymagania podmiotu zarządzającego.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE? – tu dowiesz się, jakie koszty mogą być sfinansowane z danego źródła.

WIĘCEJ INFORMACJI – tu znajdziesz linki do stron, na których możesz wyszukać szczegółowe informacje na temat danego źródła.

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA – tu podajemy informacje o projektach bibliotek i linki do stron z ich opisami (jeśli istnieją).

NASZ KOMENTARZ – tu podpowiadamy, na co zwrócić uwagę rozważając skorzystanie z danego źródła.

Fundusze od mieszkańców

NAZWA: Zbiórka publiczna

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Mieszkańcy

RAMY FORMALNE:

Zbiórka publiczna to zbiórka pieniędzy lub darów w miejscu publicznym, np. pieniędzy do puszkki lub żywności do kosza. Nie wiemy, kto ani ile wpłacił, bo przepływy nie są ewidencjonowane. Nie są zbiórką publiczną wpłaty na konto ani zbieranie pieniędzy za pomocą platformy internetowej. Zbiórkę należy zgłosić wcześniej do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji poprzez [Portal Zbiórek Publicznych](#) (przy zgłoszeniu elektronicznym organizator zbiórki musi mieć profil zaufany na platformie ePUAP), możliwe jest też zgłoszenie papierowe. Ministerstwo może odmówić przyjęcia zgłoszenia. Konieczne jest sporządzenie sprawozdania ze zbiórki. Wysokość pozyskanych środków zależy od liczby i hojności osób, które przekażą środki w ramach zbiórki.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Dofinansowanie można pozyskać na działania dotyczące „strefy zadań publicznych”, takie jak np. pomoc społeczną (także ofiarom kataklizmów), ochrona zdrowia, pomoc osobom niepełnosprawnym, wspieranie równouprawnienia kobiet i mężczyzn, przedsiębiorczości, wynalazczości, rozwoju wspólnot lokalnych i podtrzymywania tradycji, wspieranie nauki, kultury, ekologii i inne.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Szczegółowe informacje o zbiórkach publicznych można znaleźć w poradniku dostępnym na portalu ngo.pl, zatytułowanym „[Zbiórki publiczne](#)”, a także w artykułach na [Portal Zbiórek Publicznych](#).

PRZYKŁAD BIBLIOTEKI, KTÓRA POZYSKAŁA ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

W 2014 roku częstochowski oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizował zbiórkę publiczną na rzecz Biblioteki Publicznej im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie. Środki były zbierane przede wszystkim na zakup nowości wydawniczych oraz uzupełnianie zbiorów, ale także na wyposażenie i bieżącą działalność środowiskową. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej biblioteki, w artykule „[Zbiórka publiczna dla Biblioteki](#)”.

NASZ KOMENTARZ:

Biblioteka może zorganizować zbiórkę publiczną przy okazji swojego święta czy festynu – może poprosić mieszkańców o wrzucanie pieniędzy do puszkki na przykład pod hasłem „Zbieramy na tablety”. Uwaga! Aby utworzyć profil zaufany na platformie ePUAP, należy udać się do jednego z urzędów w celu potwierdzenia tożsamości. Jeśli organizator zbiórki nie posiada profilu zaufanego, warto założyć go z odpowiednim wyprzedzeniem.

NAZWA: Crowdfunding – finansowanie przez społeczność

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Mieszkańcy

RAMY FORMALNE:

Crowdfunding oznacza finansowanie danego przedsięwzięcia lub projektu przez społeczność, która się wokół niego zebrała. Przedsięwzięcie jest wtedy finansowane poprzez wiele (najczęściej drobnych) wpłat. Zbieranie pieniędzy ułatwiają platformy internetowe, takie jak PolakPotrafi.pl, Fundujesz.pl, Siepomaga.pl czy wspieramkulture.pl. Na platformie zamieszcza się opis przedsięwzięcia oraz kwotę, która jest potrzebna do jego zrealizowania. W ten sposób można pozyskać kilka lub kilkanaście tysięcy złotych, a nawet więcej, w zależności od liczby i hojności osób, które zdecydują się współfinansować przedsięwzięcie.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Fundusze można zdobyć na takie działania, do których uda się przekonać osoby indywidualne i biznes.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Przed przystąpieniem do zbierania funduszy w ramach crowdfundingu polecamy zapoznanie się z artykułami na blogu wartospierac.pl, zwłaszcza:

- [Jak wybrać odpowiednią platformę?](#)
- [Kampania crowdfundingowa w 11 krokach](#)

PRZYKŁAD BIBLIOTEKI, KTÓRA POZYSKAŁA ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle pozyskała środki za pomocą platformy Fundujesz.pl od ponad 50 osób z całej Polski na realizację projektu „Robotyka w Bibliotece”. W ramach projektu w listopadzie 2014 roku w bibliotece odbyły się warsztaty dla dzieci ze szkół podstawowych z wykorzystaniem interaktywnych zestawów Lego Mindstorms. Biblioteka pozyskała 955 złotych na sfinansowanie kosztów dojazdu trojga wolontariuszy oraz na materiały niezbędne do przeprowadzenia warsztatów. Więcej informacji o projekcie znajdziesz na stronie biblioteki, w artykule pt. [„Lego Mindstorm, Internet i sukces!”](#). Opis akcji dostępny jest [na platformie crowdfundingowej Fundujesz.pl](#).

NASZ KOMENTARZ:

Crowdfunding wymaga dobrego planowania. Zarezerwuj sobie czas na wybór platformy, opracowanie opisu i wycenę przedsięwzięcia, a także na jego promocję (zwłaszcza w mediach społecznościowych) oraz obsługę wpłat od osób zainteresowanych takim wsparciem. Możesz określić wysokość „cegiełek” i konkretne korzyści dla osób przekazujących określone kwoty. Pamiętaj o podziękowaniu dla wpłacających!

NAZWA FUNDUSZU: 1% podatku dochodowego

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Mieszkańcy

RAMY FORMALNE:

1% to jedna setna część podatku dochodowego, płaconego corocznie przez osoby fizyczne, którą podatnik może przekazać wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego (OPP), tzn. stowarzyszeniu lub fundacji posiadającej taki status i prawidłowo wypełniającej obowiązki sprawozdawcze. Pozyskana w ten sposób kwota zależy od liczby osób, które wskażą daną OPP w swojej deklaracji PIT oraz od wysokości należnego podatku dochodowego od osób fizycznych,

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki finansowe można zdobyć na wszystkie działania mieszczące się w zakresie zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (w tym na działania edukacyjne, kulturalne, animacyjne itp.). Można sfinansować zakup tabletów i działania z ich wykorzystaniem.

WIĘCEJ INFORMACJI:

O możliwościach pozyskiwania środków finansowych poprzez przekazywanie przez podatników 1% podatku dochodowego przeczytasz w poradniku dostępnym na portalu ngo.pl: [„1% podatku dla OPP”](#).

PRZYKŁAD BIBLIOTEKI, KTÓRA POZYSKAŁA ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Stowarzyszenie LektURA w ramach środków pozyskanych z 1% podatku wspiera chojnickie biblioteki, organizuje imprezy (np. rajd „Odjazdowy Bibliotekarz”, „Noc w Bibliotece”) i konkursy czytelnicze. Więcej informacji znajduje się na stronie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chojnicach, w artykule pt. [„Spraw innym przyjemność czytania – przekaz 1% podatku”](#).

NASZ KOMENTARZ:

Biblioteka może nawiązać współpracę z OPP prowadzącą subkonta dla osób zbierających środki z 1% na różne cele. Uwaga! Należy sprawdzić, jak dana OPP wywiązuje się z przekazywania środków! Można też nawiązać współpracę z lokalnym stowarzyszeniem lub fundacją gotową na to, by taki status uzyskać i pozyskiwać środki na cele związane z edukacją lub kulturą. Również aktywni użytkownicy biblioteki wspólnie z bibliotekarzami mogą założyć własną organizację, która otrzyma status OPP. Uwaga! Wpis do KRS organizacji o statusie OPP nie może nastąpić później niż do 30 listopada roku, za który chce się zbierać środki z 1%.

Środki finansowe z funduszy i programów urzędów gmin i miast

NAZWA: Budżet partycypacyjny / obywatelski

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Urząd gminy lub miasta

RAMY FORMALNE:

W Polsce budżet partycypacyjny (obywatelski) został wprowadzony dotychczas w ponad 160 gminach. Skorzystanie z tego źródła finansowania jest możliwe tylko w gminach, w których urząd gminy lub miasta zdecydował o jego powstaniu. Wymaga złożenia projektu, a następnie w głosowaniu mieszkańców otrzymania odpowiedniej liczby głosów popierających dany projekt. W ramach budżetu partycypacyjnego (obywatelskiego) można sfinansować np. zakup sprzętu, przeprowadzenie remontu itp. o wartości od kilku do kilkunastu tysięcy złotych, a nawet więcej, w zależności od wysokości budżetu danego projektu i środków przeznaczonych na budżet partycypacyjny w danej gminie, mieście lub dzielnicy.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Na wszystkie działania (m.in. na zakup sprzętu), które będą ogólnodostępne dla mieszkańców danej gminy, miasta lub dzielnicy. Korzystanie z tabletów w bibliotece, ich wypożyczanie i działania w bibliotece z ich wykorzystaniem spełniają warunek ogólnodostępności.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje o budżecie partycypacyjnym są dostępne na stronie archiwalnej Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji: [Budżet partycypacyjny](#).

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

W wielu miejscowościach mieszkańcy – sympatycy bibliotek i sami bibliotekarze – składają projekty do budżetów partycypacyjnych (obywatelskich). Znaczna ich część zostaje wybrana w głosowaniu mieszkańców! Projekty z reguły dotyczą zakupu sprzętu komputerowego, nowości książkowych, audiobooków oraz organizacji wydarzeń i imprez czytelniczych. Przykłady:

- [Budżet Obywatelski w śląskich bibliotekach](#).
- [Budżet partycypacyjny – rok 2015 \(w Bibliotece Publicznej w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy\)](#).
- [Biblioteka Na "6" Budżet Obywatelski w Gminie Barcin](#).

NASZ KOMENTARZ:

Jeśli w danej gminie istnieje budżet partycypacyjny, pracownicy biblioteki (jeśli są mieszkańcami danej gminy) wspólnie z aktywnymi użytkownikami biblioteki mogą przygotować projekt przewidujący zakup tabletów i przeprowadzenie różnych działań dla mieszkańców z wykorzystaniem tabletów. Zachęcamy do włączenia mieszkańców w prace nad projektem już na etapie jego planowania. Jeśli pracownicy biblioteki nie mieszkają w danej gminie, sugerujemy namówienie użytkowników biblioteki do przygotowania takiego projektu (biblioteka, oczywiście, może ich wspierać).

Jeśli w danej gminie nie istnieje budżet partycypacyjny, zachęcamy do namówienia władz gminy do jego wprowadzenia. Więcej informacji, jak to zrobić, znajdziesz w broszurze pt. „[Standardy procesów budżetu partycypacyjnego w Polsce](#)”, wydanej przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”.

NAZWA: Fundusz sołecki

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Urząd gminy

RAMY FORMALNE:

Fundusz sołecki może być wyodrębniony w budżecie gminy i o jego wydatkowaniu decydują mieszkańcy sołectw (wsi) poprzez głosowanie na zebraniu wiejskim. Wysokość środków przypadająca na każde sołectwo zależy od liczby jego mieszkańców i dochodów gminy. Wysokość funduszu różni się w zależności od gminy (zazwyczaj jest to od 5 tysięcy do 25 tysięcy złotych na sołectwo).

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki finansowe można zdobyć na działania, które służą poprawie warunków życia mieszkańców, są zadaniami własnymi gminy oraz są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Więcej informacji o funduszu sołeckim znajdziesz na stronie [„Fundusze sołeckie”](#).

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Biblioteki od lat korzystają ze środków funduszu sołeckiego przyczyniając się do rozwoju wsi i poprawy jakości życia mieszkańców. Przykłady:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Mierzęcicach (dotacja na zajęcia podczas ferii i wakacji) – informacja znajduje się w artykule pt. [„Fundusz Sołecki”](#), na blogu biblioteki.
- Wierzchosławice (zakup nowości książkowych): informacja znajduje się w artykule pt. [„Fundusze sołeckie wspierają biblioteki”](#) na stronie Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzchosławicach.
- Pogorzyce (święto wsi): informacja znajduje się w inspiracji pt. [„Fundusz sołecki a współpraca z biblioteką”](#) na portalu labib.pl.

NASZ KOMENTARZ:

Jeśli w Twojej gminie jest wyodrębniony fundusz sołecki, Twoja biblioteka może zaproponować mieszkańcom danej wsi działania z wykorzystaniem tabletów i zachęcić ich do zgody na zakup tabletów ze środków funduszu sołeckiego. Jeśli taki fundusz nie został wyodrębniony, zachęcajcie władze gminy do jego wyodrębnienia!

Polecamy artykuł pt. [„Biblioteki wiejskie i fundusz sołecki”](#), w którym przeczytasz o tym, jak fundusz sołecki może wesprzeć rozwój bibliotek na wsi.

NAZWA: „Fundusz korkowy”

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Urząd gminy lub miasta

RAMY FORMALNE:

„Fundusz korkowy” to umowna nazwa środków finansowych wyodrębnionych w budżecie gminy lub miasta z przeznaczeniem na działania służące rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień alkoholowych i narkotykowych. Wysokość funduszu różni się w zależności od gminy, ponieważ środki funduszu pochodzą z opłat od właścicieli punktów sprzedaży alkoholu.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki z „funduszu korkowego” mogą być przeznaczone na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych lub dotyczących uzależnień od narkotyków, a także działań wspierających integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków. Może to być pomoc rodzinom, w których występują takie problemy, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii (w szczególności dla dzieci i młodzieży).

WIĘCEJ INFORMACJI:

Zorientuj się, jak w Twojej gminie wydawane są środki z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W razie potrzeby zwróć się do [Sieci Obywatelskiej Wachtdog](#), która prowadzi obywatelski monitoring „funduszu korkowego”.

PRZYKŁAD BIBLIOTEKI, KTÓRA POZYSKAŁA ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Biblioteki korzystają ze środków „funduszu korkowego”, np. organizując czas wolny i wypoczynek dla dzieci i młodzieży. Jedną z ciekawszych inicjatyw jest sfinansowanie najlepszych projektów zgłoszonych przez młodych mieszkańców gminy Jadów (biblioteka była odpowiedzialna za przekazanie i monitorowanie dotacji). Więcej informacji o inicjatywie znajduje się na stronie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – podstronie programu [„Wizyta za jeden uśmiech. Przyjedź, zobacz, działaj!”](#).

Możliwości pozyskania środków finansowych od instytucji działających na poziomie województwa

Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014–2020 (środki Unii Europejskiej, którymi dysponują urzędy marszałkowskie)

Każde województwo posiada swój Regionalny Program Operacyjny (np. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014–2020). Są w nim opisane cele i działania, na które można uzyskać dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, a także beneficjenci uprawnieni do ubiegania się o dofinansowanie (np. jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa itp.). Do każdego programu został opracowany dokument uzupełniający, tzw. szczegółowy opis osi priorytetowych (np. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020).

Wszystkie dokumenty są dostępne w serwisach poszczególnych programów operacyjnych prowadzonych przez Ministerstwo Rozwoju (na stronie głównej [Portalu Funduszy Europejskich](#) trzeba wybrać zakładkę „Serwisu programów” i przejść do serwisu właściwego programu regionalnego, np. [RPO Dolny Śląsk](#)). Dokumenty te są bardzo obszerne. Dlatego najpierw polecamy skorzystanie z [Wyszukiwarki Dotacji](#), dostępnej na Portalu Funduszy Europejskich – wystarczy wybrać: „Instytucje kultury i sportu”, żeby się dowiedzieć, jakie wsparcie z funduszy unijnych (dostępnych nie tylko poprzez regionalne, ale też krajowe programy operacyjne) może otrzymać biblioteka. Wyniki wyszukiwania mogą być dość odległe od działalności Twojej biblioteki, a nawet od działalności bibliotek w ogóle, gdyż otrzymasz propozycje skierowane do „wszystkich podmiotów z wyjątkiem osób fizycznych” (np. wsparcie pracowników i osób zwolnionych przez działania outplacementowe). Ale może Ty lub ktoś z Twojej biblioteki chciałby założyć na przykład klub malucha w bibliotece (opieka nad dziećmi do lat 3)? Polecamy też skontaktowanie się z regionalnymi punktami informacyjnymi o funduszach europejskich – telefony i adresy do nich znajdują się na wyżej wymienionej stronie.

Regionalne Programy Operacyjne są ukierunkowane na wsparcie działań kluczowych z punktu widzenia rozwoju danego województwa i poszczególnych polityk publicznych. Obejmują działania dotyczące:

- rozwoju prac badawczo-rozwojowych,
- rozwoju przedsiębiorczości,
- rozwoju e-usług publicznych,
- gospodarki niskoemisyjnej,
- gospodarki odpadami,
- gospodarki wodno-ściekowej,
- ochrony i udostępnienia zasobów przyrodniczych,
- bezpieczeństwa (np. ratownictwo, ochrona przed katastrofami naturalnymi),
- rozwoju transportu,
- inwestycji w infrastrukturę społeczną (np. budowa żłobków, adaptacja budynków na mieszkania socjalne i/lub chronione),
- inwestycji w infrastrukturę zdrowotną (np. modernizacja budynków przychodni, zakup sprzętu medycznego, informatyzacja),
- rewitalizacji zdegradowanych obszarów,
- inwestycji w infrastrukturę edukacyjną (budowa i modernizacja szkół, zakup wyposażenia – w tym pracowni szkolnych, pomocy i sprzętu komputerowego),
- aktywizacji zawodowej (np. wsparcie dla osób poszukujących pracy, wsparcie w samozatrudnieniu),
- godzenia życia zawodowego i prywatnego,
- aktywnego i zdrowego starzenia się (np. zdrowotne programy profilaktyczne),
- włączenia społecznego (np. projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, rozwoju usług społecznych, rozwoju usług zdrowotnych),
- rozwoju edukacji przedszkolnej, szkolnej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej (w tym jej dostosowania do potrzeb rynku pracy),

W części z tych działań biblioteki mogą spróbować znaleźć swoje miejsce. Jednak biblioteki będą wymienione bezpośrednio jako instytucje, które mogą ubiegać się o dofinansowanie zaledwie w niewielu priorytetach – przede wszystkich tych odnoszących się do rozwoju kultury (w tym e-kultury) i rewitalizacji. Wydaje nam się, że z tego źródła także można by sfinansować zakup tabletów i działalność biblioteki z ich wykorzystaniem.

Ale Regionalny Program Operacyjny możesz wybrać tylko wtedy, gdy np. zamierzasz utworzyć w swojej bibliotece klub malucha lub pomagać osobom bezrobot-

nym znaleźć zatrudnienie (przy okazji kupując tablety!). Niżej prezentujemy wybrane przykłady z kilku Regionalnych Programów Operacyjnych, które – mamy nadzieję – zainspirują Cię do poszukiwań w Twoim województwie.

Uwaga!

Regionalne Programy Operacyjne różnią się między sobą, dlatego nie w każdym województwie znajdziesz poniższe konkursy. Z danego programu operacyjnego może skorzystać tylko instytucja lub organizacja, która posiada siedzibę lub oddział w danym województwie lub utworzy w nim oddział na czas realizacji projektu.

NAZWA: Dziedzictwo kulturowe

(na przykładzie Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Dolnośląskiego – działanie 4.3)

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Urząd Marszałkowski

RAMY FORMALNE:

Wnioski mogą składać m.in. samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego. Konkursy są ogłaszane oddzielnie dla aglomeracji jeleniogórskiej, wałbrzyskiej i obszaru wrocławskiego. Maksymalny poziom dofinansowania to 85%. Minimalna i maksymalna wartość projektów to: 100 tys. złotych – 20 mln euro.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Można zdobyć środki finansowe na rewitalizację, adaptację itp. obiektów i obszarów zabytkowych, na przystosowanie ich do pełnienia nowych funkcji (w szczególności do prowadzenia działalności kulturalnej i turystycznej) wraz z zakupem niezbędnego sprzętu i wyposażenia. Instytucje kultury mogą pozyskać środki finansowe z tego źródła finansowania z przeznaczeniem na:

- przebudowę lub rozbudowę obiektów zajmowanych przez instytucje kultury (wraz z zakupem niezbędnego sprzętu),
- doposażenie w sprzęt (w tym informatyczny) niezbędny do rozwoju oferty odpowiadającej na nowe potrzeby w obszarze działalności kulturalnej, wynikające z rozwoju technicznego oraz przemian społecznych we współczesnej gospodarce,
- oprogramowanie komputerowe, ułatwiające wewnętrzne zarządzanie w instytucji.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje o przykładowym konkursie dla aglomeracji wałbrzyskiej (zakończonym) znajdują się na stronie [„Ogłoszenie o konkursie dla Poddziałania 4.3.4 Dziedzictwo kulturowe- ZIT AW”](#).

Przykłady konkursów z innych województw:

- województwo małopolskie: [6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami - projekty mniejszej skali, RPO Małopolskiego](#),
- województwo mazowieckie: [5.3 Dziedzictwo kulturowe - typ projektów „Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych”, RPO Mazowieckiego](#),
- województwo warmińsko-mazurskie: [6.1 Infrastruktura kultury / 6.1.1 Dziedzictwo kulturowe, RPO Warmińsko-mazurskiego](#).

Informację o tym, kiedy będzie ogłoszony konkurs dla pozostałych obszarów województwa dolnośląskiego znajdziesz na stronie RPO Dolny Śląsk – [„Nabory wniosków”](#).

NASZ KOMENTARZ:

Zachęcamy do sprawdzenia, czy podobne konkursy nie są planowane w Twoim województwie. Np. w III kwartale 2016 roku ma być ogłoszony konkurs w ramach działania 4.4. „Ochrona i rozwój zasobów kultury” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Obejmuje m.in. rozbudowę, przebudowę instytucji kultury (np. dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz z zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej. Uwaga! Wsparcie uzyskują inwestycje w obiekty zabytkowe, o znaczeniu regionalnym, zgodnie z kierunkami określonymi w Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, lub inwestycje uzgodnione w Kontrakcie Terytorialnym. Maksymalna wartość projektu to 5 mln euro.

NAZWA: Rozwój e-usług publicznych w zakresie e-kultury, np. digitalizacja i udostępnianie zbiorów cyfrowych (na przykładzie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020)

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Urząd Marszałkowski

RAMY FORMALNE:

Wnioski mogą składać m.in. instytucje kultury, jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe. Dofinansowanie można otrzymać w wysokości do 85% budżetu projektu w przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną. Ogłoszenie konkursu jest planowane w grudniu 2016 roku.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Działanie 2.1.1 obejmuje m.in. tworzenie lub rozwój e-usług publicznych w zakresie e-kultury oraz przedsięwzięcia dotyczące tworzenia i wykorzystania otwartych zasobów publicznych, na przykład:

- projekty z zakresu digitalizacji zasobów i treści publicznych, np. kulturowych czy naukowych, będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego lub lokalnego, służące zapewnieniu powszechnego, otwartego dostępu do danych będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego lub lokalnego,
- projekty dotyczące stworzenia lub wdrożenia nowych e-usług służących zwiększeniu uczestnictwa mieszkańców w procesach podejmowania decyzji w gminach, powiatach i regionie, w tym także takie, które wykorzystują informacje sektora publicznego lub inne istniejące e-usługi.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje dla województwa małopolskiego znajdziesz na stronie: [2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne, RPO Małopolskiego](#)

NASZ KOMENTARZ:

Zachęcamy biblioteki do skorzystania z możliwości rozwoju e-usług tylko wtedy, jeśli faktycznie jesteście tym zainteresowani.

NAZWA: Kształcenie dzieci i młodzieży / edukacja ogólna (na przykładzie działania 10.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014–2020)

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

RAMY FORMALNE:

Wnioski mogą być składane przez różne podmioty z wyjątkiem osób fizycznych, a więc także przez organizacje pozarządowe, firmy i instytucje kultury, mimo że działanie dotyczy cyfrowej szkoły, czyli rozwoju wykorzystania technologii cyfrowych w szkołach.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki finansowe mogą być przeznaczone m.in. na wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty. Można pozyskać do 200 tys. złotych na szkołę.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Serwis Regionalnego Programu Województwa Mazowieckiego: [10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży / 10.1.1 Edukacja ogólna](#) (termin naboru minął w grudniu 2015 roku; możliwe że będzie nabór w 2016 roku).

Przykłady konkursów z innych województw:

- województwo lubelskie: [12.2 Kształcenie ogólne, RPO Lubelskiego](#),
- województwo zachodniopomorskie: [8.3 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, RPO Zachodniopomorskiego](#).

NASZ KOMENTARZ:

Sugerujemy zachęcanie szkół do zakupu tabletów, a następnie do ich wypożyczenia np. na zajęcia organizowane popołudniami lub w dni wolne w bibliotekach.

NAZWA: Edukacja dorosłych w zakresie kompetencji cyfrowych i języków obcych (poddziałanie 10.4.1 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego)

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Urząd Marszałkowski

RAMY FORMALNE:

Wnioski mogą składać wszystkie podmioty z wyjątkiem osób fizycznych. Maksymalny poziom dofinansowania: 85%. Minimalny wkład własny to: 10%. Minimalna wartość projektu: 100 tys. złotych.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

- Na szkolenia i kursy dla osób dorosłych (w wieku 18-67 lat), które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabywaniem, uzupełnianiem lub rozwijaniem umiejętności i kompetencji z zakresu języków obcych, kończące się certyfikatem potwierdzającym zdobycie przez uczestników określonego poziomu biegłości językowej.
- Na szkolenia i kursy dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabywaniem, uzupełnianiem lub rozwijaniem umiejętności i kompetencji cyfrowych, kończące się uzyskaniem przez uczestników projektu certyfikatu zewnętrznego, potwierdzającego zdobycie określonych kompetencji cyfrowych.

Wyżej wymienione osoby powinny należeć do grup defaworyzowanych, czyli posiadających bardzo niskie kompetencje w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych i języków obcych i mających największe potrzeby w zakresie dostępu do edukacji, w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach i osoby powyżej 50 roku życia.

Uwaga!

W ramach działania nie można sfinansować zakupu środków trwałych, a do takich – według uzyskanych informacji z punktu informacyjnego dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – należy tablet.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Gdy konkurs zostanie ogłoszony, informacja o nim pojawi się na stronie [„Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków”](#). Na ten nabór przeznaczono 4 mln euro.

Przykład konkursu z województwa mazowieckiego: [10.2 Kompetencje kluczowe osób dorosłych, RPO Mazowieckiego](#).

NASZ KOMENTARZ:

Zachęcamy biblioteki do ubiegania się o pozyskanie środków na prowadzenie kursów komputerowych dla mieszkańców.

Możliwości pozyskania środków finansowych od instytucji działających na poziomie kraju

Środki ministerialne

NAZWA: Infrastruktura Bibliotek 2016–2020 (w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa)

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Instytut Książki

RAMY FORMALNE:

Wnioskodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie w wysokości od 50 tysięcy do 2 milionów złotych. Wysokość dofinansowania nie może przekroczyć 75% wartości projektu, pozostałą część stanowi wymagany wkład własny – wkład rzeczowy (wartość nieruchomości na podstawie operatu szacunkowego) do 20% wartości projektu i minimum 5% - wkład własny finansowy. Program adresowany jest do gmin wiejskich, wiejsko-miejskich oraz małych miast do 50 tys. mieszkańców.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Dofinansowanie można pozyskać na budowę, rozbudowę, modernizację i wyposażenie budynków bibliotek, podnoszące ich standard.

Aplikujące biblioteki muszą zrealizować bezwarunkowo następujące wymagania:

- spełniać kryteria certyfikatu Biblioteka+,
- przeprowadzić (obowiązkowo) konsultacje społeczne z mieszkańcami przed napisaniem wniosku,
- utrzymać zadeklarowane standardy przez kolejnych 5 lat.

Oceniane są między innymi: nowa oferta biblioteki, zadania wykraczające poza jej dotychczasowy zakres działań, skierowane do różnych grup społecznych, udział w partnerstwie publiczno-społecznym, realizacja projektów związanych z rozwojem kompetencji cyfrowych, nowoczesny proces wypożyczeń oraz wzrost liczby czytelników.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje o programie znajdziesz na stronie Instytutu Książki: [Infrastruktura Bibliotek](#).

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

[Wyniki naboru na 2014 r.](#)

[Wyniki naboru na 2013 r.](#)

[Wyniki naboru na 2012 r.](#)

NASZ KOMENTARZ:

Zachęcamy biblioteki, które chciałyby wyremontować pomieszczenia biblioteczne lub planują budowę nowego budynku, do uwzględnienia tabletów w planowanym wyposażeniu. Polecamy poradniki przygotowane przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego:

- [Tablety w Twojej bibliotece - jak je atrakcyjnie udostępnić?](#)
- [Meble w bibliotece. Małe różnice, duże znaczenie](#)
- [Małe pomysły na wielkie zmiany - poradnik i gra](#)
- [Biblioteka - dobre miejsce. Poradnik architektoniczny dla bibliotek](#)

NAZWA: Rozwój infrastruktury kultury (Program Operacyjny Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego) – Priorytet 3 – Infrastruktura domów kultury

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Narodowe Centrum Kultury

RAMY FORMALNE:

O dotację w wysokości od 30 tys. do 1,5 mln złotych mogą ubiegać się:

1. domy kultury, ośrodki kultury oraz centra kultury i sztuki posiadające status samorządowej instytucji kultury – z wyjątkiem instytucji współprowadzonych przez ministra i jednostki samorządu terytorialnego;
2. biblioteki posiadające status samorządowej instytucji kultury, w skład których wchodzi domy kultury, ośrodki kultury lub centra kultury i sztuki;
3. jednostki samorządu terytorialnego – wyłącznie jako organy prowadzące dla podmiotów, o których mowa w pkt. 1 i 2.

Instytucja aplikująca powinna zabezpieczyć minimum 15% wartości projektu na wkład własny (w przypadku dotacji w wysokości do 1 mln złotych), bądź 50% (jeśli wysokość dotacji przekracza 1 mln złotych).

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki finansowe można pozyskać na zakup wyposażenia na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej. Można pokryć koszty zakupu środków trwałych służących wielokrotnemu wykorzystaniu, takich jak:

- instrumenty i akcesoria muzyczne,
- sprzęt komputerowy i oprogramowanie,
- sprzęt lub system nagłośnieniowy, oświetleniowy, multimedialny,
- specjalistyczny sprzęt umożliwiający osobom niepełnosprawnym dostęp do oferty kulturalnej,
- wyposażenie pracowni specjalistycznych, np. multimedialnych (tablice interaktywne, sprzęt audio-wideo, sprzęt komputerowy, czytniki, tablety, oprogramowanie itp.).

Eksperti oceniają między innymi: korzyści wynikające z realizacji zadania dla grupy odbiorców instytucji, jej dotychczasową działalność (również inwestycyjną) oraz plan rozwoju na kolejne lata. Wysoko punktowane jest również kryterium: wpływ zakupu wyposażenia na rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty kulturalnej oraz wdrażanie nowoczesnych technologii.

W rekomendacjach ekspertów z naboru wniosków na rok 2015 znalazł się następujący komentarz: Najwyżej oceniano wnioski, w których poniesienie tego rodzaju kosztów było podjętowane faktycznymi potrzebami odbiorców oferty instytucji oraz realizowanymi na co dzień działaniami, a nie stanowiło wyrazu bezrefleksyjnego podążania za ogólnymi tendencjami.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Szczegółowe informacje znajdziesz na stronach Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: [Rozwój infrastruktury kultury - Infrastruktura domów kultury](#)

PRZYKŁAD BIBLIOTEKI, KTÓRA POZYSKAŁA ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Gminna Instytucja Kultury i Biblioteka w Łęczycach z siedzibą w Strzebielinie: rozbudowa SP w Brzeźnie Lęborskim o bibliotekę gminną z czytelnią i sceną pokazową wraz z zakupem wyposażenia: [Rozbudowa SP w Brzeźnie Lęborskim](#).

NASZ KOMENTARZ:

Warto już na etapie przygotowywania planów rozwoju przeanalizować potrzeby użytkowników biblioteki lub domu kultury, biorąc pod uwagę korzystanie przez nich ze zdobyczych nowych technologii, a zakup sprzętu obudować ofertą edukacyjno-artystyczną, która pomoże im świadomie z niego korzystać.

NAZWA: Rozwój infrastruktury kultury (Program Operacyjny Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego) – priorytet 1 – Infrastruktura kultury

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Departament Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej

RAMY FORMALNE:

O dofinansowanie w ramach priorytetu mogą ubiegać się samorządowe i państwowe instytucje kultury, jednostki samorządu terytorialnego, związki wyznaniowe oraz organizacje pozarządowe, z wyłączeniem domów kultury i bibliotek, które są uprawnione do złożenia wniosku w priorytecie 3 programu Rozwój infrastruktury kultury. O dofinansowanie w ramach priorytetu nie mogą się ubiegać podmioty uprawnione do składania wniosków w Programie Wieloletnim Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – priorytet 2 – Infrastruktura bibliotek 2016–2020 (biblioteki publiczne będące samodzielnymi instytucjami kultury oraz samorządowe instytucje kultury, w skład których wchodzi biblioteki publiczne, dla których organizatorem jest odpowiednio gmina wiejska, miejsko-wiejska lub gmina miejska do 50 000 mieszkańców) oraz jednostki samorządu terytorialnego będące organami prowadzącymi dla wymienionych wyżej podmiotów. Minimalna kwota dotacji wynosi 50 tysięcy złotych; wymagany jest 25% wkład własny w przypadku dotacji do 3 mln złotych, 50% w przypadku dotacji powyżej 3 mln złotych.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki finansowe można pozyskać na dofinansowanie działań związanych prowadzeniem edukacji kulturalnej. Można pokryć koszty zakupu środków trwałych służących wielokrotnemu wykorzystaniu, takich jak:

- instrumenty i akcesoria muzyczne,
- sprzęt komputerowy i oprogramowanie,
- sprzęt lub system nagłośnieniowy, oświetleniowy, multimedialny,
- specjalistyczny sprzęt umożliwiający osobom niepełnosprawnym dostęp do oferty kulturalnej,
- wyposażenie pracowni specjalistycznych, np. multimedialnych (tablice interaktywne, sprzęt audio-wideo, sprzęt komputerowy, czytniki, tablety, oprogramowanie itp.). Kryteria oceny są analogiczne jak w przypadku priorytetu 3.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje znajdują się na stronie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: [Rozwój infrastruktury kultury - Infrastruktura kultury](#).

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

- Gmina Bukowsko: Przystosowanie obiektu pod działalność biblioteki w Pobiednie:
- [Uzasadnienie do projektu budżetu gminy na rok 2016](#).
- Miejska Biblioteka Publiczna w Bornem Sulinowie: zakup wyposażenia na potrzeby działalności kulturalnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bornem Sulinowie: [Miejska Biblioteka Publiczna w Bornem Sulinowie](#).
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Antoniego Małeckiego w Obornikach: zakup wyposażenia biblioteki, w tym sprzętu do archiwizacji dokumentów życia społecznego i materiałów audiowizualnych: [VII Sesja Rady Miejskiej za nami](#).

NASZ KOMENTARZ:

Biblioteki i domy kultury w ramach funduszy MKIDN mogą aplikować o dofinansowanie wyposażenia swoich instytucji w następujący sposób:

- w ramach programu Infrastruktura Bibliotek 2016–2020 (biblioteki),
- w ramach programu Infrastruktura domów kultury – biblioteki połączone z domami kultury.

Opisywany wyżej priorytet 1 stanowi szansę dla organizacji pozarządowych, które działając w partnerstwie z biblioteką czy inną lokalną instytucją kultury mogą pozyskiwać środki na wyposażenie na potrzeby realizacji wspólnych projektów. Tworzenie partnerstw bibliotek i lokalnych organizacji pozarządowych wspiera priorytet „Partnerstwa publiczno-społeczne” w ramach programu operacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Promocja literatury i czytelnictwa” (informacje są dostępne na stronie programu: [Promocja literatury i czytelnictwa](#)).

NAZWA: Edukacja ekologiczna

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

RAMY FORMALNE:

Celem programu jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe:

- upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju,
- kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży,
- aktywizacja społeczna – budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Program jest realizowany w latach 2015–2023, z budżetem w wysokości 198 mln złotych. Organizacje pozarządowe i instytucje publiczne mogą liczyć na dofinansowanie w wysokości 90% wartości kosztów kwalifikowalnych. Minimalna kwota dotacji to 200 tysięcy złotych.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Dofinansowanie można pozyskać na realizację następujących przedsięwzięć:

1. Kształtowanie postaw społeczeństwa z wykorzystaniem mediów tradycyjnych i Internetu.
2. Aktywizacja społeczeństwa dla zrównoważonego rozwoju (np. warsztaty, imprezy edukacyjne).
3. Kształcenie i wymiana najnowszej wiedzy oraz wsparcie systemu edukacji w obszarze ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.
4. Budowa, rozbudowa, adaptacja, remont, wyposażenie i doposażenie obiektów infrastruktury służącej edukacji ekologicznej.

W przypadkach 1 i 4 przedsięwzięcie powinno mieć zasięg ogólnopolski, tzn. zapewnić możliwość dostępu lub udziału odbiorców z 16 województw, natomiast w przypadkach 2 i 3 – zasięg ponadregionalny (minimum 2 województwa). W ramach projektów można kupić środki trwałe (np. laptop, tablet) pod warunkiem, że są niezbędne do realizacji celów przedsięwzięcia;

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje są dostępne na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: [Edukacja ekologiczna](#).

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Nie udało nam się znaleźć przykładów bibliotek, które pozyskały środki z tego funduszu. Piszcie do nas i pochwalcie się! Znaleźliśmy za to przykłady bibliotek, które pozyskały środki z Funduszu Ochrony Środowiska działającego na poziomie wojewódzkim (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska), np. Książnicę Karkonoską w Jeleniej Górze, która pozyskała środki na prowadzenie Internetowego Punktu Informacji Ekologicznej.

NASZ KOMENTARZ:

Zachęcamy biblioteki zainteresowane prowadzeniem edukacji ekologicznej do ubiegania się o środki finansowe w tym konkursie, np. w konsorcjum bibliotek obejmującym swoim zasięgiem co najmniej 2 województwa.

Możliwości pozyskania środków od fundacji korporacyjnych

W Polsce działa ponad 100 fundacji korporacyjnych. Takie fundacje finansowane są przez prywatne firmy, banki czy korporacje medialne, ale pozyskują też środki finansowe od darczyńców i w ramach odpisu 1% od podatku dochodowego. Fundacje korporacyjne prowadzą działalność charytatywną, realizują własne programy i wspierają działania różnych instytucji i organizacji, w tym bibliotek.

Niżej przedstawiamy wybrane przykłady możliwości sfinansowania projektów ze środków fundacji korporacyjnych, które mogą obejmować zakup tabletów i realizację działań z ich wykorzystaniem. Warto mieć na uwadze, że zakres działalności fundacji korporacyjnych jest bardzo szeroki, a formy oferowanego wsparcia dość zróżnicowane. Niektóre fundacje przyjmują wnioski o dofinansowanie w trybie ciągłym, inne w określonych terminach. Możliwość pozyskania środków może pojawić się w chwili ogłoszenia przez jakąś fundację konkursu grantowego na działania realizujące jej cele statutowe. Fundacje mogą też realizować własne programy, skierowane na przykład do bibliotek, których elementem może być zakup wyposażenia i realizacja działań edukacyjnych z wykorzystaniem nowych technologii. Zachęcamy do śledzenia różnych możliwości finansowania dla bibliotek, także tych oferowanych przez fundacje korporacyjne. Aktualne ogłoszenia o konkursach i programach finansowania są publikowane na bieżąco między innymi w serwisie www.biblioteki.org

NAZWA: Fundacja Banku Pekao S.A. imienia Mariana Kantona

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Fundacja Banku Pekao S.A. imienia Mariana Kantona

RAMY FORMALNE:

Fundacja wspiera działania w zakresie oświaty i wychowania dzieci i młodzieży, przedsięwzięć naukowo-badawczych oraz dydaktycznych instytucji naukowych i szkół, popularyzowania wiedzy bankowej, niesienia pomocy osobom chorym i niepełnosprawnym, upowszechniania kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, realizacji projektów i działalności organizacji charytatywnych i upowszechniania kultury. Szczególną wagę przywiązuje do niesienia pomocy przede wszystkim dzieciom i młodzieży oraz osobom potrzebującym wsparcia z przyczyn losowych lub zdrowotnych. Finansuje m.in. zakup komputerów do szkół w małych miejscowościach, wspierała też wiejskie biblioteki oraz małe kluby sportowe działające przy ośrodkach kultury.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Środki finansowe można pozyskać między innymi na realizację przedsięwzięć zgodnych z celami fundacji, w tym także na zakup sprzętu.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje o działalności charytatywnej fundacji, jej celach oraz wymogach dla wnioskodawców znajdziesz na stronie [Fundacji](#).

NASZ KOMENTARZ:

Dotacje przekazywane szkołom lub bibliotekom są na ogół niewielkie (np. do tysiąca złotych).

Starając się o dofinansowanie z tego źródła na zakup tabletów warto dołożyć starań, by projekt merytorycznie dotyczył priorytetowych obszarów działań charytatywnych, prowadzonych przez fundację. We wniosku o dofinansowanie należy napisać, do jakich innych instytucji zwróciliście się o środki na sfinansowanie swojego projektu.

NAZWA: Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza

RAMY FORMALNE:

Zakres działalności Fundacji PGNiG obejmuje szeroko rozumiane wspieranie kultury i dziedzictwa narodowego, działania na rzecz nauki i edukacji w zakresie nauk podstawowych i technicznych, sportu, z uwzględnieniem rywalizacji jako narzędzia wychowawczego dzieci i młodzieży oraz ochronę zdrowia. Konkursy grantowe odbywają się raz na kwartał. Termin składania wniosków upływa: 15 marca, 15 czerwca, 15 września, 15 listopada.

NA CO MOŻNA UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Fundacja wspiera projekty zgodnie z celami określonymi w statucie, takimi jak: promocja i wspieranie kultury jako dziedzictwa narodowego, szczególnych osiągnięć w zakresie nauk podstawowych i technicznych, ochrony zabytków przemysłu gazowniczego i muzeów, sportu, z uwzględnieniem rywalizacji sportowej jako narzędzia wychowawczego dzieci i młodzieży, ochrony zdrowia.

Fundacja nie finansuje projektów: realizowanych dla osiągnięcia zysku, o charakterze politycznym, polegających na pokryciu kosztów bieżącej działalności Wnioskodawcy, polegających na pokryciu kosztów remontów, o charakterze inwestycji budowlanych, zakupu nieruchomości.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Szczegółowe informacje o działaniach Fundacji PGNiG i możliwościach pozyskania wsparcia finansowego znajdują się na stronie [Fundacji](#).

PRZYKŁAD BIBLIOTEKI, KTÓRA POZYSKAŁA ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie otrzymała środki finansowe na zakup audiobooków w ramach projektu „Zakup zbiorów elektronicznych do Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wschowie” (informacje dostępne są na stronie [Mikołajkowy prezent dla miłośników słuchania książek](#)).

NAZWA: Dotacje Fundacji PZU dla instytucji publicznych

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Fundacja PZU (fundatorem jest Grupa PZU)

RAMY FORMALNE:

Celem Fundacji PZU jest promowanie edukacji dzieci i młodzieży, wspieranie talentów oraz wyrównywanie szans osób z różnych względów upośledzonych, a także zwiększanie dostępu do dóbr kultury i życia społecznego, czyli szeroko rozumiany rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Poza konkursami dotacyjnymi, skierowanymi do organizacji pozarządowych, fundacja co roku przeznacza środki na realizację projektów pozakonkursowych. Wnioski o dotacje w tym trybie mogą składać również instytucje publiczne, takie jak instytucje kultury, ośrodki badawcze, szkoły czy uczelnie wyższe. Instytucja może ubiegać się o dowolną kwotę dotacji. Jeżeli wnioskowana kwota przekracza 100 000 złotych, zgodnie ze Statutem Fundacji wniosek dotacyjny kierowany jest do rozpatrzenia przez Radę Fundacji PZU.

NA CO MOŻNA UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Projekty muszą być zgodne ze strategicznymi celami działania fundacji i mieścić się w ramach działalności statutowej fundacji. Promowana jest innowacyjność. Wspierane są organizacje duże i małe, które z roku na rok realizują coraz lepsze, nowatorskie projekty. Fundacja docenia skuteczność i działania, które przynoszą trwałą zmianę społeczną oraz takie, które mogą być kontynuowane po zakończeniu finansowania projektu z otrzymanej dotacji.

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje znajdują się na stronie Fundacji PZU – [Dotacje dla instytucji publicznych](#).

NAZWA: Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego – Konkurs grantowy „Na dobry początek!”

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Fundacja BGK im. J. K. Steczkowskiego w imieniu Banku Gospodarstwa Krajowego

RAMY FORMALNE:

Fundacja koncentruje swoje działania na: wspieraniu społeczności lokalnych w tworzeniu warunków do prawidłowego i twórczego rozwoju dzieci i młodzieży, wyrównywaniu szans edukacyjnych młodych ludzi, którzy z racji miejsca zamieszkania i sytuacji materialnej rodziny mają utrudniony dostęp do podstawowych dóbr edukacji, nauki, kultury oraz angażowaniu młodych ludzi w rozwój społeczności lokalnych, edukacji finansowej, budowaniu kapitału społecznego, popularyzacji idei wolontariatu. Celem konkursu grantowego „Na dobry początek!” jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wiejskich i z małych miejscowości. O dotacje mogą ubiegać się fundacje, stowarzyszenia, ośrodki kultury i biblioteki publiczne z siedzibą na terenach wiejskich lub w miejscowościach do 20 tys. mieszkańców. IX edycja konkursu zostanie ogłoszona w czerwcu 2016 r.

NA CO MOŻNA UZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Dofinansowanie w wysokości od 3 do 10 tysięcy złotych można przeznaczyć na przygotowanie i prowadzenie zajęć dla dzieci w wieku 2-8 lat, zakup pomocy dydaktycznych, zakup sprzętu lub wyposażenia oraz porady specjalistyczne dla dzieci i warsztaty dla rodziców. Uwaga! Na zakup sprzętu można przeznaczyć do 10% dofinansowania. Wymagany jest wkład własny wnioskodawcy w wysokości 10% dofinansowania (wkład własny musi być wkładem finansowym!).

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje o konkursie są dostępne na stronie [Konkurs grantowy „Na dobry początek!”](#).

Warto przeczytać publikację [Konkurs grantowy „Na dobry początek!”](#) - dobre praktyki, w której zamieszczono praktyczne wskazówki dla instytucji i organizacji ubiegających się o dofinansowanie w konkursie.

PRZYKŁADY BIBLIOTEK, KTÓRE POZYSKAŁY ŚRODKI Z TEGO ŹRÓDŁA:

Przykłady projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach konkursu, można znaleźć na stronie [Lista projektów dofinansowanych w konkursie „Na dobry początek!”](#).

Środki Unii Europejskiej rozdysponowywane w ramach krajowych programów operacyjnych

Z krajowych programów operacyjnych, takich jak Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Program Operacyjny „Wiedza, Edukacja, Rozwój” czy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, w większości przypadków będą mogły być finansowane duże, ponadregionalne projekty, dlatego gminnym bibliotekom publicznym trudno będzie otrzymać wsparcie z tego źródła. Co więcej, do większości z nich nie będą mogły nawet składać swoich projektów. Wspomniana w części o Regionalnych Programach Operacyjnych strona [Portal Funduszy Europejskich](#) i wyszukiwarka dotacji zawierają informacje także na temat programów krajowych. Poniżej prezentujemy najbardziej realne i najciekawsze możliwości.

NAZWA: Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014–2020, działanie 3.1. „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Centrum Projektów Polska Cyfrowa

RAMY FORMALNE:

II nabór wniosków (w trybie konkursowym) w ramach tego działania jest przewidywany w sierpniu 2016 roku (informacje o naborach znajdują się na stronie [Harmonogram naborów wniosków](#)). Jeśli przy II naborze zostaną utrzymane kryteria oceny wniosków z naboru I, to biblioteki nie będą mogły samodzielnie ubiegać się o dofinansowanie (w I naborze wnioski mogły składać organizacje pozarządowe w partnerstwie z gminami); projekty będą musiały obejmować przynajmniej 40 gmin z co najmniej 2 województw; minimalna wartość projektu to 5 mln złotych, a maksymalna wartość dofinansowania – 37,2 mln złotych.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Dofinansowanie można zdobyć na działania skierowane do osób dorosłych, mające na celu:

- rozwój kompetencji cyfrowych umożliwiających stworzenie popytu na Internet oraz technologie informacyjno-komunikacyjne,
- nabycie umiejętności korzystania z e-usług, począwszy od nauki obsługi komputera i Internetu, również na rozwijanie umiejętności bardziej zaawansowanych,
- stworzenie trwałych mechanizmów podnoszenia kompetencji cyfrowych na poziomie lokalnym.

W ramach projektów istnieje możliwość zakupu sprzętu komputerowego, w tym tabletów, do wykorzystywania w prowadzonych szkoleniach (do wartości 10% budżetu projektu).

WIĘCEJ INFORMACJI:

- informacje znajdują się w [Serwisie Programu Polska Cyfrowa](#),
- informacje o naborach znajdują się na stronie [Centrum Projektów Polska Cyfrowa](#).

Osoby zainteresowane informacjami na temat przygotowywania tego konkursu prosimy o kontakt z Elżbietą Dydak z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, biorącą udział w pracach Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Polska Cyfrowa (elzbieta.dydak@frsi.org.pl).

NASZ KOMENTARZ:

Sugerujemy przyłączenie się gminy do jednej z organizacji pozarządowych przygotowujących projekty do działania 3.1. Umowa uczestnictwa została podpisana z urzędem gminy, jednak – jeśli taka będzie wola gminy – większość działań z zakresu edukacji cyfrowej mieszkańców mogłaby być realizowana przez bibliotekę.

NAZWA: Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014–2020, działanie 3.2. „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Centrum Projektów Polska Cyfrowa

RAMY FORMALNE:

Ogłoszenie konkursu w ramach tego działania jest przewidywane na III kwartał 2016 r. (informacje o naborach znajdują się na stronie [Harmonogram naborów wniosków](#)). W czasie pisania naszego poradnika nie jest jeszcze znana ani minimalna, ani maksymalna wartość dotacji.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

W czasie gdy opracowujemy ten poradnik, zakres tego, co będzie mogło zostać dofinansowane w ramach działania 3.2, jest jeszcze ustalany.

WIĘCEJ INFORMACJI:

- informacje znajdują się w [Serwisie Programu Polska Cyfrowa](#),
- informacje o naborach znajdują się na stronie [Centrum Projektów Polska Cyfrowa](#).

Osoby zainteresowane informacjami na temat przygotowywania tego konkursu prosimy o kontakt z Elżbietą Dydak z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, biorącą udział w pracach Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Polska Cyfrowa (elzbieta.dydak@frsi.org.pl).

NAZWA: Działanie 8.1 „Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury”, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020

KTO DYSPONUJE ŚRODKAMI?

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

RAMY FORMALNE:

Biblioteki jako samorządowe instytucje kultury mogą ubiegać się o dofinansowanie (mogą też m.in. organizacje pozarządowe), jednak w ich przypadku istnieje ograniczenie do rodzaju wspieranego obiektu (np. wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO), obszaru tematycznego (np. rozwoju czytelnictwa – w granicach miasta wojewódzkiego czy adaptacji na cele kulturalne zabytków techniki) lub wpisania w Kontrakt Terytorialny. Konkurs nie obejmuje województwa mazowieckiego. Pula dostępnych środków wynosi 200 mln złotych.

NA CO MOŻNA POZYSKAĆ DOFINANSOWANIE?

Dofinansowanie można otrzymać między innymi na:

- rozbudowę, przebudowę i remont niezabytkowej infrastruktury na cele działalności kulturalnej, edukacji artystycznej, archiwów,
- zakup trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym edukacji artystycznej oraz realizacji prac konserwatorskich,
- konserwację zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochronę i udostępnienie poprzez proces digitalizacji (digitalizacja wyłącznie jako element projektu).

WIĘCEJ INFORMACJI:

Informacje można znaleźć w [Serwisie Instytucji Pośredniczącej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020](#).

NASZ KOMENTARZ:

Naszym zdaniem najbardziej realnym przedsięwzięciem w ramach tego działania, w którym można by zakupić tablety i zorganizować działania skierowane do mieszkańców z wykorzystaniem tabletów, są projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa w mieście wojewódzkim.

O CZYM
warto pamiętać
przygotowując projekt?

Garść praktycznych porad przydatnych podczas przygotowania projektu i pisania wniosku

Podjmując decyzję o pisaniu wniosku, pamiętajmy że:

FAKT NR 1: wątkę budżety instytucji kultury w większości przypadków starczą tylko na przeżycie lub podstawową egzystencję, na dodatkowe aktywności pieniądze pozyskuje się z dotacji.

KONSEKWENCJE: silna konkurencja. Tendencje w programach grantowych realizowanych w okresie ostatnich lat pokazują, że składanych wniosków jest coraz więcej, projekty są coraz lepsze i eksperci mają coraz więcej kłopotów, żeby wybrać te najlepsze.

SUGESTIE: projekty, projekty... Warto pomyśleć o zerwaniu z uzależnieniem od środków publicznych i wprowadzeniu większej różnorodności do starań o źródła finansowania. Przeglądając się finansowaniu instytucji kultury na świecie, coraz częściej można dostrzec nowe, sprytnie obmyślane i przygotowane modele czy mechanizmy, dzięki którym instytucje pozyskują dodatkowe środki na działalność nie z pieniędzy publicznych, a z pieniędzy podatnika (czyli de facto z tej samej puli, jedynie z ominięciem pewnych procedur podatkowych i dystrybucyjnych). Oczywiście, może to się wydawać nierealne do przeszczepienia na polski grunt, a użytkownicy mogą być nieprzygotowani do podejmowania tego rodzaju decyzji (bądź przyzwyczajeni do finansowania, jak sama nazwa wskazuje – instytucji publicznych z pieniędzy publicznych).

A może jednak próba przekonania mieszkańców do dzielenia bądź wzięcia odpowiedzialności za ofertę Twojej

biblioteki zakończyłaby się sukcesem? Zwłaszcza jeśli mieliby mieć do dyspozycji nowe atrakcyjne urządzenia i ciekawe zajęcia z ich wykorzystaniem?

FAKT NR 2: programów grantowych i dotacyjnych, które koncentrują się na wyposażeniu w sprzęt czy też rozbudowie infrastruktury instytucji kultury, jest bardzo niewiele. Są to głównie środki dystrybuowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programów „Rozwój infrastruktury kultury” oraz „Infrastruktura Bibliotek 2016–2020”.

KONSEKWENCJE: działające programy grantowe nie są w stanie pokryć zapotrzebowania wszystkich aplikujących instytucji. Konkurencja jest zatem duża i z roku na rok coraz silniejsza.

FAKT NR 3: część programów finansujących organizację wydarzeń lub projekty edukacji kulturalnej dopuszcza możliwość zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji zadania. Nie dotyczy to jednak źródeł ministerialnych (z wyjątkiem wymienionych powyżej), gdzie „tablet” traktowany jest jako środek trwały podlegający amortyzacji.

KONSEKWENCJE: wprowadzenie katalogu wydatków kwalifikowanych i wyeliminowanie zakupu środków trwałych w poważny sposób ogranicza instytucji możliwości manewru, zawężając je do programów wspierających rozwój infrastruktury.

SUGESTIE I REKOMENDACJE: masz do wyboru dwa kierunki działania. Albo stawiasz wszystko na jedną kartę i aplikujesz w konkursie, którego głównym priorytetem jest zakup sprzętu, albo starasz się „zabezpieczyć sobie tyły”. Wybór pierwszy – udział w konkursie infrastrukturalnym sprowadza się do przygotowania dobrego wniosku, co – jak wiadomo – bywa skomplikowane i wymaga wysiłku oraz odrobiny doświadczenia.

Pisząc o „planie B” mamy na myśli włączenie myślenia strategicznego i zadanie sobie (oraz współpracownikom) pytania: po co nam nowy sprzęt i do czego będzie służyć? Komu – nam, czy naszym użytkownikom, gościom, czytelnikom? Jak możemy go jeszcze wykorzystać?

W ten oto sposób – myśląc, planując i analizując – **projektujecie nowe działania Waszej biblioteki i być może całkiem nowe oblicze tego, co z sukcesem organizujecie od lat.** Dochodzimy zatem do sytuacji, w której **potrzeba doposażenia biblioteki czy też innej instytucji kultury w sprzęt** może stać się bardzo dobrym pretekstem do odświeżenia jej katalogu wydarzeń i oferty, zweryfikowania dotychczasowych przedsięwzięć, a może też zapytania odbiorców, czego naprawdę potrzebują? Zadając sobie powyższe pytania i przechodząc pewien proces kreatywny, możesz doprowadzić do powstania nowej inicjatywy, która:

- zwiększy atrakcyjność prowadzonych w Twojej bibliotece działań,
- umożliwi Ci „odświeżenie” posiadanego sprzętu,
- będzie potrzebna i wykorzystywana przez użytkowników.

Trzeba tylko znaleźć na nią fundusze... Dzięki nowemu projektowi (nawet jeśli nie będziemy mogli sfinansować inwestycji w nowy sprzęt) udowodnisz władzom samorządowym, że Twoja biblioteka prężnie działa i dynamicznie się rozwija. I być może to właśnie spowoduje przyznanie dodatkowych środków, które będzie można wydać np. na zakup tabletów?

FAKT NR 4: rzadko zdarza się konkurs grantowy, którego regulamin w wyczerpujący sposób określa zakres zadań oraz możliwe do sfinansowania koszty.

KONSEKWENCJE: osoby piszące wniosek mają mnóstwo wątpliwości, co wydłuża proces przygotowania, może też wpłynąć na jego jakość i prawdopodobieństwo popełnienia błędu.

SUGESTIE I REKOMENDACJE: każdy wniosek powinien pokazywać, podkreślać i udowadniać, że właśnie ten projekt w pełni odpowiada wymogom konkursowym i to właśnie on powinien otrzymać dofinansowanie. Właściwe zrozumienie regulaminu ma zatem kluczowe znaczenie dla jakości wniosku. Jeśli masz wątpliwości interpretacyjne, pytaj i pisz maile do osób zajmujących się obsługą konkursu – im bardziej będą one precyzyjne, tym mniej otrzymane odpowiedzi pozostawią do życzenia. Lista kosztów kwalifikowalnych jest zwykle załącznikiem do regulaminu konkursu. Sprawdź ją dokładnie i unikaj sformułowań, które mogą wzbudzić wątpliwości co do właściwej kategorii wydatków.

FAKT NR 5: osobom bez doświadczenia rzadko udaje się napisać dobry wniosek i zdobyć dofinansowanie.

KONSEKWENCJE: wiele osób skazuje się na porażkę nie próbując nawet zmierzyć się z materiałem o nazwie „wniosek” – a kto nie próbuje, ten nie pije szampana.

SUGESTIE I REKOMENDACJE: doświadczenie buduje się przez... doświadczenie, a zatem im wcześniej zaczniesz formułować swoje pomysły i wpisywać je w ramy wymagane przez operatora programu, tym bardziej zwiększysz prawdopodobieństwo osiągnięcia sukcesu. Pamiętaj, że formularz wniosku to nie „rocket science” (czyli np. fizyka jądrowa) i że większość osób po ukończeniu

studiów wyższych posiada umiejętności klarownego przedstawiania swoich argumentów i uzasadniania ich. Istnieją też rozmaite kursy przygotowujące do pisania wniosków, które na pewno pomogą przyspieszyć proces zdobywania wiedzy o rzeczywistości projektowej.

Rozpoczynając przygotowanie wniosku, pamiętaj:

1. Niezależnie od tego, jakie jest tempo pracy Twojej i Twojego zespołu, warto zacząć ją wcześniej. Ile wcześniej – to już sprawa względna i zależy od wielu czynników, między innymi od tego, jak szczegółowo przemyśleliście i przedyskutowaliście koncepcję projektu oraz **do jakiego stopnia Wasza koncepcja odpowiada priorytetom programu**, do którego składacie wniosek. Biorąc pod uwagę obowiązki i sprawy bieżące, nawet te mniej skomplikowane wnioski wymagają przynajmniej miesiąca pracy.
2. Stosuje się różne formy pracy nad wnioskiem. Niektórzy piszą go „raz a dobrze”, od początku do końca, w tym przypadku jednak należy **dokładnie wiedzieć, co się chce napisać i jakie konsekwencje (np. budżetowe czy harmonogramowe) to powoduje**. Są też wnioski (albo ich autorzy), które „**lubią dojrzewać**”, a zatem ich przygotowanie układa się w sinusoidę cyklu: pisanie – odpoczynek – weryfikacja założeń – poprawki – pisanie itd.

Dodatkowy czas, który zyskujesz, daje możliwość wychwycenia błędów, nielogiczności czy luk w założeniach. Z drugiej strony, poprawianie wniosku w nieskończoność może go również nieskończenie zepsuć.

3. Zakładamy, że raczej **nie będziesz przygotowywać wniosku jednoosobowo**. Powód jest prosty: nikt nie jest omnibusem i nie posiada monopolu na najlepsze rozwiązanie, tym bardziej że eksperci coraz częściej zwracają uwagę na innowacyjny charakter pomysłu, prezentację kontekstu działalności i kompleksowość oferty. Im więcej głów, tym więcej pomysłów, bardziej zróżnicowane doświadczenie naukowe i zawodowe.

Możesz zatem:

- podzielić się częściami do napisania z koleżankami i kolegami, zakładając że jesteście w 100% pewni co do planu działań i osiąganym rezultatom. Wszyscy będziecie mieli mniej pracy i każda z części może być lepiej przemyślana i bardziej dopracowana;
 - poprosić koleżanki i kolegów o dostarczenie roboczych materiałów i zredagować je samodzielnie. Taka strategia zdecydowanie przemawia na korzyść wniosku, który powinien być **spójny stylistycznie i przejrzysty**.
4. Język, którym pisane są regulaminy programów, bywa skomplikowany i nie zachęca do bliższej znajomości. Projekty, zwłaszcza te pisane w języku angielskim i składane w programach międzynarodowych, są jeszcze bardziej złożone – istnieje specyficzna nomenklatura, którą na zaawansowanych etapach „wnioskopisarstwa” należy opanować. Niemniej jednak, prezentowana idea, założenia i sposób realizacji zawsze powinny być opisane czytelnie, logicznie, w sposób nie budzący wątpliwości. W przypadku dłuższych

i bardziej złożonych projektów dobrze jest wprowadzić tytuły i podtytuły poszczególnych części, pisać **tlustym drukiem** sformułowania, którym chcemy nadać charakter priorytetowy, zaś *kursywą* wszelkie cytaty, odniesienia oraz sformułowania z języka potocznego (lub metafory).

5. Żelazną zasadą w pisaniu wniosków jest również używanie takich słów i konstrukcji, by odzwierciedlić w jak największym stopniu priorytety zawarte w regulaminie, czyli przełożyć jego język na cele, rezultaty, wskaźniki oraz opis merytoryczny projektu.
6. Pamiętaj o tym, że eksperci czytający wnioski to także ludzie! W dodatku zazwyczaj bardzo zmęczeni i znużeni ilością pracy do wykonania i wniosków do przeczytania. Nie komplikuj im życia, pisz ładnie stylistycznie, zachowaj równowagę pomiędzy naukowymi sformułowaniami a tymi nieco mniej formalnymi.
7. Czasami w pisaniu wniosku przydaje się instynkt copyrightera: nadanie projektowi ciekawej (a nawet dowcipnej) nazwy czy konsekwentnie tytuły dla poszczególnych działań. Wniosek będzie wtedy łatwiejszy do czytania i bardziej zapadnie w pamięć czytającemu.

Przy wypełnianiu formularza wniosku, pamiętaj:

Część formalna:

- a) Generatory wniosków wymagają czasem weryfikacji tożsamości instytucji lub organizacji, co może oznaczać oczekiwanie (do kilku dni) na potwierdzenie profilu i dostęp do generatora. Jeżeli Twoja biblioteka nie jest zarejestrowana, nie czekaj z tym do ostatniej chwili
- b) Generatory wniosków mają zwykle limity dotyczące liczby wprowadzanych znaków. Nie wypełniaj wniosków w generatorze! Poszczególne części należy przygotować w osobnych plikach, zapisać je, sprawdzić liczbę znaków, dokonać stosownych korekt i dopiero na końcu przekopiować je do generatora.
- c) Dane teleadresowe i dane osób reprezentujących instytucję muszą pokrywać się z danymi w rejestrze instytucji (i KRS); wniosek (i jego potwierdzenie)

powinny być (w zależności od specyfiki programu) podpisane przez **wszystkie osoby upoważnione do tego łącznie** (ewentualnie przez osoby upoważnione na podstawie oddzielnego dokumentu).

- d) Załączniki, czyli zhora wielu osób składających wnioski: lista jest zawsze dostępna we wniosku i regulaminie konkursu wraz z informacją: kiedy i na jakim etapie należy złożyć wymagane dokumenty. Najlepiej w takim przypadku przygotować tzw. „checklistę” i odznaczać dokumenty, które są już gotowe do złożenia. Warto sprawdzić wcześniej dostępność dokumentów w dziale księgowym (na kopie czy duplikaty niektórych trzeba poczekać).

2. Część merytoryczna:

- a) Geneza projektu, czyli merytoryczne uzasadnienie **dłaczego i po co** chcemy zrealizować ten projekt, to najważniejsza po koncepcji projektu część wniosku, która wymaga:

- zdiagnozowania potrzeb odbiorców – analizy specyfiki grupy docelowej (jej dotychczasowych doświadczeń, aspiracji, sytuacji życiowej itd.),
 - analizy źródeł: dobrze „wyglądają” we wniosku odwołania do rozmaitych publikacji i raportów, a także cytaty potwierdzające słuszność argumentów, zgodność z globalnymi trendami, odwołania do polityki krajowej i europejskiej itp.
 - zaprezentowania historii i ewolucji problemu (powstałego deficytu), który projekt ma rozwiązać oraz przywołania dobrych praktyk z tego samego obszaru (jeśli takie istnieją).
- b) Do zarysowania genezy projektu konieczne będzie sprecyzowanie jego celów i rezultatów. Warto tu posłużyć się definicjami, które pozwolą nam na ich określenie:

Cele strategiczne projektu powinny nakreślić szeroki obraz sytuacji, wyjaśnić, dlaczego projekt jest ważny dla społeczeństwa i pokazywać korzyści dla innych grup społecznych. Proponowany projekt może jedynie wpisywać się w realizację celów strategicznych, a do ich osiągnięcia potrzebne są również inne projekty i programy.

Cele bezpośrednie (operacyjne) powinny odnosić się do zdefiniowanego problemu i opisywać korzyści dla wybranej grupy docelowej – adresatów projektu.

Rezultaty (wyniki) to produkty i usługi, które staną się pewnym antidotum na zdiagnozowane problemy.

- c) Aby zachować logikę pisanego tekstu, warto posłużyć się matrycą logiczną, która pokaże zależności przyczynowo-skutkowe i pozwoli sprawdzić **konsekwencję w Waszym myśleniu**:

Zidentyfikowany problem (deficyt) – cel operacyjny (bezpośredni) – cel strategiczny (oddziaływanie projektu na inne grupy społeczne) – realizowane wydarzenia/podjęte działania – rezultaty i możliwości ich rozpowszechniania (multiplikacja) – trwałość projektu.

- d) Wartością dodaną projektu będzie z pewnością takie zaprojektowanie rezultatów projektu, by również inni ludzie mogli z nich skorzystać (przykładem mogą tu być np. materiały umieszczane w Internecie na otwartych licencjach); wiele programów zachęca do wprowadzania tzw. mechanizmów multiplikacji – czyli po prostu dzielenia się wiedzą i przekazywania dalej nowych umiejętności.
- e) Trwałość projektu to niezwykle ważna, a zarazem trudna do osiągnięcia cecha, zwłaszcza w długoterminowej perspektywie, której dotyczy. Projekt ma określony okres realizacji (początek i koniec), a zatem w trakcie jego trwania należy zaplanować taki rodzaj działań, których konsekwencje, wypracowane rezultaty czy wreszcie **trwałe zmiany** będą dostrzegalne długo po jego zakończeniu (optymalnie – sytuacja wyjściowa nigdy się nie powtórzy).

Przy opisywaniu planowanych działań pamiętaj o wyczerpującym przedstawieniu następujących kwestii:

CO BĘDZIECIE ROBIĆ? W JAKI SPOSÓB? KIEDY?

- opis przedsięwzięcia powinien zawierać w miarę szczegółową prezentację realizowanych zadań, a także uzasadnienie wyboru narzędzi i metod pracy oraz ich dopasowania do grona odbiorców;
- opis może mieć charakter chronologiczny, przy większych i bardziej skomplikowanych projektach stosuje się również podział na komponenty tematyczne (albo tzw. „workpackages” wymagane przez niektóre projekty europejskie);
- harmonogram projektu, czyli wskazanie czasu realizacji poszczególnych działań, powinien dokładnie odzwierciedlać wszystkie zaplanowane działania oraz ich procesy przygotowawcze. Jeśli nie wymaga tego regulamin, nie podawaj dokładnych dat, tylko np. przedziały czasowe (2 tygodnie/miesiąc); unikniesz w ten sposób „spowiadania się” grantodawcy z minimalnych zmian w projekcie.

JAK ZA TO ZAPŁACIMY?

Budżet i gospodarne wydatkowanie funduszy są bardzo często składnikiem oceny merytorycznej. Pamiętajmy zatem o szczegółowym jego przygotowaniu, czyli określeniu:

- wymiaru pracy (część etatu/liczba godzin w miesiącu), przysługującej stawki oraz liczby osób;
- kosztów jednostkowych, czyli np. 1 noc w hotelu kosztuje 150 złotych, a nocować będzie 5 osób;
- jeśli nie wiesz czegoś na pewno, pisz „w przybliżeniu”, „średnio” itp.;
- uzasadniaj konieczność zakupu lub skorzystania z usługi, która może być uznana za ekskluzywną.

A przede wszystkim prześledź dokładnie katalog kosztów kwalifikowalnych i pod żadnym pozorem nie wychodź poza jego ramy – grozi to całkowitym odrzuceniem projektu ze względów formalnych.

Prawie wszystkie programy mają w regulaminie wymóg wkładu własnego, określonego na poziomie procentowym. Wkład własny bywa zmorą instytucji nieposiadających dodatkowych środków, które mogłyby być zainwestowane w realizację projektu.

Pamiętaj zatem, że:

- dość często wkładem własnym mogą być oddelegowani do pracy przy projekcie pracownicy (potrzebny jest wtedy aneks do umowy o pracę oraz wypełnienie karty czasu pracy),
- niektórzy grantodawcy dopuszczają wkład własny rzeczowy, czyli np. używanie pomieszczeń biurowych, sal konferencyjnych czy warsztatowych w celach związanych z realizacją projektu – pomocny wtedy jest tzw. operat szacunkowy wartości nieruchomości, przygotowany przez specjalnego rzeczoznawcę majątkowego (uwaga: zwykle kosztuje on nawet kilkaset złotych, ale jego przygotowanie może uchronić przed wydaniem grubych tysięcy z budżetu),
- czasem wkładem własnym mogą być środki przekazane bądź wydatkowane przez **partnerów projektu**.

KTO SIĘ TYM ZAJMIE I JAKI BĘDZIE JEGO ZAKRES OBOWIĄZKÓW?

Niektóre formularze projektów posiadają osobne punkty, w których należy opisać doświadczenie instytucji oraz zarządzanie projektem: czyli w jaki sposób planujesz, realizujesz i monitorujesz jakość wydarzeń oraz ich zgodność z planem lub harmonogramem, a także czy Wasz zespół posiada potrzebne do tego kompetencje.

Jeśli nawet formularz wniosku tego nie wymaga, warto pokazać Waszą „zdolność instytucjonalną”, czyli co w danym obszarze czy temacie udało Wam się już zrealizować, jakie kwalifikacje mają pracownicy. A może posiadacie ciekawą pracownię, którą możecie wykorzystać? Albo wolontariuszy, którzy mają przydatne umiejętności i mogą coś dla Was zrobić: poprowadzić zajęcia, napisać artykuł itp. Praca wolontariuszy jest w większości projektów kosztem kwalifikowalnym.

„MUSIMY SOBIE POMAGAĆ”, CZYLI ARGUMENTY DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY PARTNERSKIEJ:

Perspektywa wszelkich dodatkowych zadań w miejscu pracy może nawet najwytrwalszych zmusić do asertywnego „nie”. Jeżeli jednak od dłuższego czasu w głowie kiełkuje Ci piękny w swej prostocie i bardzo atrakcyjny dla odbiorców Twojej biblioteki projekt, a jednocześnie nadarza się okazja, żeby zdobyć fundusze na jego realizację, tylko czasu brak, żeby go przelać na papier, nie mówiąc już o jego organizacji... Rozejrzyj się dookoła: czy w Twoim otoczeniu, wśród bliższych i dalszych współpracowników, a może wśród innych organizacji czy instytucji działających w sąsiedztwie nie ma takich, które byłyby zainteresowane Twoim pomysłem? A może ktoś przygotowuje lub już zrealizował z sukcesem podobne przedsięwzięcia i chciałby się podzielić swoją wiedzą i doświadczeniem?

Powyższe pytania to podstawowy zestaw zadawany podczas **poszukiwania partnerów**. Współpraca partnerska może wzbudzać wątpliwości: oprócz wewnętrznych procedur konkretnej instytucji i związanych z nimi ograniczeń przy planowaniu wspólnych wydarzeń należy się liczyć z niestandardowymi dla nas wymaganiami innych organizacji. Jest też czynnik ludzki: liczebność współpracującej ze sobą grupy osób oraz ich styl pracy będą zawsze wpływać na efektywność działania. Poza tym, czy na pewno chcesz dzielić się sukcesem swojego projektu i prestiżem swojej instytucji z innymi?

Jeśli grupa współpracujących ze sobą osób czy instytucji jest pełna dobrej woli i zaangażowana we współpracę, korzyści zawsze przewyższą straty czy też konieczność pójścia na ustępstwa. Klucz do dobrego partnerstwa tkwi w planowaniu, sposobie zarządzania, a przede wszystkim w dobrej komunikacji pomiędzy partnerami.

Jak zatem zaplanować działania partnerskie w sposób, który przyniesie realne zyski i satysfakcję ze wspólnej pracy?

Etap 1: Wybór partnerów

W orbicie Waszych zainteresowań znajdują się organizacje, dla których (po wstępnej analizie ich dotychczasowych działań) Wasz projekt może być atrakcyjny. Co powinniście przeanalizować sami oraz przedyskutować z Waszymi potencjalnymi partnerami?

- Kim jest nowy partner – instytucją publiczną, organizacją pozarządową czy firmą prywatną? Jakie z tego tytułu wynikają konsekwencje dla rodzaju prowadzonych działań, priorytetów i spodziewanych zysków (nie tylko materialnych)?
- Co w Waszej pracy uważacie za najważniejsze? Jaka jest misja i wizja Waszej instytucji, szczególnie w przyszłości?
- Jakie posiadacie zasoby: infrastrukturalne, finansowe, osobowe, oraz bazę kontaktów, kompetencje i doświadczenie?
- Jaki jest wizerunek partnera w środowisku?
- Jakie możecie osiągnąć korzyści, a jakie widzicie wyzwanie, wynikające z różnic bądź niedostatków?

Jeżeli z odpowiedzi na powyższe pytania wyłaniają się diametralnie różne wizje, **nie oznacza to, że organizacje nie mogą ze sobą pracować**. Jedną z idei współpracy partnerskiej jest bowiem **wymiana i współnianie zasobów** – czyli dzielenie się tym, co mamy, co potrafimy i czego możemy siebie i partnerów nauczyć. Podczas planowania i wyboru partnerów warto sprawdzić przede wszystkim **elastyczność danej instytucji**. Otwartość na różne sposoby widzenia świata, szacunek dla innych po-

glądów oraz skłonność do eksperymentowania z nowymi rozwiązaniami to solidne podstawy współpracy partnerskiej, szczególnie jeżeli idą w parze z wysoką kulturą pracy i kwalifikacjami pracowników, popartymi doświadczeniem i kontaktami w branży. Dobrym partnerem (aczkolwiek z innym zakresem zobowiązań) może być również młoda organizacja, która być może nie posiada jeszcze tak jasno sprecyzowanych priorytetów ani praktyki, może za to zaoferować mnóstwo entuzjazmu, świeżość podejścia i zaangażowanie pracowników.

Etap 2: Planowanie i przygotowanie

Wyobraź sobie, że pracujecie z Waszym nowym partnerem (albo grupą partnerów) nad przygotowaniem projektu i opracowaniem wniosku o dotację. Co powinniście zrobić?

- Starać się wypracować koncepcję projektu, która zadowoli wszystkie zaangażowane strony.
- Oszacować możliwości realizacji i posiadane zasoby: pomieszczenia, finanse oraz ludzi, których będziecie w stanie oddelegować do prac nad projektem.
- Przygotować dokładnie zakres obowiązków poszczególnych partnerów, plan realizacji projektu i zasady jego koordynacji, również jeśli chodzi o planowanie budżetu i dystrybucję środków.
- Ustalić plan komunikacji wewnątrz grupy partnerów: przepływ informacji oraz sposób podejmowania decyzji.
- Wybrać metody i opracować harmonogram promocji projektu skierowany do jego odbiorców.

Wkład ze strony partnerów, zarówno w przygotowanie koncepcji, jak i wniosku o dotację, może być bezcenny. Pamiętaj, że każda organizacja ma własny, unikalny

sposób widzenia świata oraz różnorodne umiejętności; wielość perspektyw i poglądów może być bardzo inspirowająca i doprowadzić do stworzenia czegoś naprawdę interesującego.

Dodatkowo – niektóre programy grantowe skierowane są **wyłącznie do instytucji kultury bądź wyłącznie do organizacji pozarządowych**. Partnerzy posiadający inną osobowość prawną mogą w ten sposób zwiększyć szansę Twojej biblioteki na uczestnictwo w projektach dotowanych ze źródeł zewnętrznych.

Etap 3: Realizacja

Przypuśćmy, że nasze starania o dotację zakończyły się sukcesem i nasz wniosek otrzymał dofinansowanie. Co teraz?

- Zweryfikujcie wszelkie ustalenia z części przygotowawczej i zaktualizujcie (jeśli jest to konieczne) plan działań i wzajemnych zobowiązań.
- Przygotujcie wspólnie umowę partnerską, w której opiszecie szczegółowo ustalenia zawarte we wniosku, włącznie z podziałem budżetu i zobowiązaniami finansowymi. Będziecie czuć się bezpiecznie!
- Monitorujcie wspólnie zgodność działań z harmonogramem, budżetem i zgłaszajcie grantodawcy (jak najszybciej!) wszelkie odchylenia od planu.
- Rozmawiajcie ze sobą i spotykajcie się tak często, jak się da (oczywiście, jeżeli to jest możliwe). Kontakt, szczególnie wzrokowy, personalizuje relacje i sprawia, że traktujemy naszego partnera jak człowieka, a nie kolejny email, na który należy zareagować.
- Nie unikajcie trudnych tematów. Dyskusje, nawet te najtrudniejsze, są znacznie bardziej konstruktywne niż stawianie partnera przed faktem dokonanym.

- Bądźcie otwarci na problemy innych i umiejcie przyznać się do błędów. Szczerść zawsze się opłaca.

CECHY DOBRZYCH RELACJI PARTNERSKICH:

- indywidualne zaangażowanie (każdy z partnerów wnosi coś wartościowego do związku, nie ukrywa słabości, nie unika trudnych sytuacji),
- znaczenie (partnerzy mają wspólne cele, a ich związek odgrywa główną rolę w ich osiągnięciu),
- współzależność (partnerzy wzajemnie się potrzebują, dysponują komplementarnymi zasobami, umiejętnościami, mogą je wspólnie doskonalić),
- inwestowanie (partnerzy nawzajem w siebie inwestują, dzielą się zasobami i doświadczeniem, podkreślają swoje zaangażowanie),
- informowanie i komunikowanie (partnerzy dzielą się informacjami umożliwiającymi funkcjonowanie układu partnerskiego),
- koordynacja (partnerzy dobrze się znają, mają wypracowany schemat działań, wiedzą, jaki będzie następny krok i w związku z tym mogą sprawnie działać),
- instytucjonalizacja (relacja partnerska ma status formalny z wyraźnie określoną odpowiedzialnością i przebiegiem procesów decyzyjnych),
- zaufanie (partnerzy grają fair, nie wykorzystują przeciwko sobie informacji, do których mają dostęp, nie podważają wzajemnie swojego autorytetu).

Więcej informacji i odpowiedzi na temat tego, jak efektywnie współpracować z otoczeniem, znajdziesz w publikacji pt. [„Przepis na współpracę w bibliotece. Poradnik praktyk i inspiracji”](#).

Zamiast podsumowania: lista sprawdzająca

Jesteś już po lekturze poradnika: wiesz, do czego tablety w bibliotece mogą się przydać mieszkańcom Twojej gminy, znasz różne możliwości zdobycia finansowania i masz świadomość, jak działają poszczególne programy. Wiesz też, na co warto zwrócić uwagę przygotowując projekty i pisząc wnioski. Teraz czas na działanie! Poniższa lista pomoże Ci się dobrze do niego przygotować. Przeczytaj listę i odpowiedz na postawione pytania. Jeśli na liście nie ma pytania, które Cię nurtuje, koniecznie je zapisz i postaraj się również na nie odpowiedzieć.

DLACZEGO TABLETY POWINNY BYĆ UDOSTĘPNIANE W NASZEJ BIBLIOTECE?

Tablety powinny być udostępniane w naszej bibliotece, bo:

.....

.....

.....

.....

KTÓRYM GRUPOM MIESZKAŃCÓW BĘDĄ SŁUŻYŁY TABLETY NAJBARDZIEJ?

Z bibliotecznych tabletów najbardziej będą korzystać następujące osoby lub grupy:

.....

.....

Tablety przydadzą im się do:

.....

.....

KTO W MOJEJ BIBLIOTECE BĘDZIE ODPOWIEDZIALNY ZA TABLETY?

(ich udostępnianie, stan techniczny, aktualizowanie oprogramowania, działania z ich wykorzystaniem itp.)

Ta osoba (lub osoby) to:

.....

.....

Ma ona (mają one) następujący zakres zadań:

.....

.....

.....

.....

KTÓRZY PARTNERZY MOJEJ BIBLIOTEKI (INSTYTUCJE, ORGANIZACJE, PRZEDSIĘBIORCY, OSOBY PRYWATNE ITP.) POMOŻĄ MI W POZYSKANIU TABLETÓW I ROZWIJANIU DZIAŁAŃ Z ICH WYKORZYSTANIEM?

Następujący partnerzy oraz ich przedstawiciele (imiona i nazwiska) pomogą mi w pozyskaniu tabletów i rozwoju w bibliotece działań z ich wykorzystaniem:

.....
.....
.....

W JAKI SPOSÓB (NP. W JAKICH DZIAŁANIACH) BĘDĄ WYKORZYSTYWANE TABLETY W MOJEJ BIBLIOTECE?

Tablety będą wykorzystywane podczas:

.....
.....
.....

ILE I JAKICH TABLETÓW POTRZEBUJĘ?

W mojej bibliotece potrzebuję:

.....
.....
.....

SKĄD POZYSKAM ŚRODKI FINANSOWE NA ZAKUP TABLETÓW I ROZWÓJ DZIAŁAŃ Z ICH WYKORZYSTANIEM?

W pierwszej kolejności postaram się pozyskać środki finansowe z:

.....
.....
.....

Następnie (jeśli nie uda się w taki sposób, jak wyżej):

.....
.....
.....

A na końcu:

.....
.....
.....

**KTO W MOJEJ BIBLIOTECE BĘDZIE ODPOWIEDZIALNY ZA POZYSKANIE ŚRODKÓW NA ZAKUP
TABLETÓW DO BIBLIOTEKI?**

Osoba lub osoby odpowiedzialne za pozyskanie środków na zakup tabletów to:

Źródło i sposób finansowania 1:

.....

Źródło i sposób finansowania 2:

.....

Źródło i sposób finansowania 3:

.....

JAKIEGO RODZAJU WSPARCIA POTRZEBUJĘ OD SAMORZĄDU GMINY?

Od samorządu potrzebuję następującego wsparcia:

.....

.....

.....

DO KOGO W GMINIE MOGĘ SIĘ ZWRÓCIĆ Z PROŚBĄ O WSPARCIE?

Z prośbą o wsparcie w uzyskaniu tabletów i rozwoju w bibliotece działań z wykorzystaniem tabletów zwrócę się do następujących osób:

.....

.....

.....

**JAKIE MAM RELACJE Z WYŻEJ WYMIENIONYMI OSOBAMI I JAKA JEST ICH WIEDZA NA TEMAT
BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI?**

Przygotowując się do rozmowy z ww. osobami i rozmawiając z nimi będę pamiętać, że:

Osoba 1:

.....

.....

Osoba 2:

.....

.....

**JAKICH ARGUMENTÓW UŻYJĘ PRÓBUJĄC PRZEKONAĆ WYŻEJ WYMIENIONE OSOBY DO ZAKUPU TABLETÓW
DO BIBLIOTEKI ORAZ ROZWOJU W BIBLIOTECE DZIAŁAŃ Z WYKORZYSTANIEM
TABLETÓW?**

Użyję następujących argumentów:

Osoba 1:

.....

.....

Osoba 2:

.....

.....

JAKICH ARGUMENTÓW UŻYJĘ PRÓBUJĄC PRZEKONAĆ WYŻEJ WYMIENIONE OSOBY DO ZAKUPU TABLETÓW DO BIBLIOTEKI ORAZ ROZWOJU W BIBLIOTECE DZIAŁAŃ Z WYKORZYSTANIEM TABLETÓW?

Użyję następujących argumentów:

Osoba 1:

.....
.....

Osoba 2:

.....
.....

CO POWIEM WYŻEJ WYMIENIONYM OSOBOM, ŻEBY ICH PRZEKONAĆ DO ZAKUPU TABLETÓW DO BIBLIOTEKI I ROZWOJU DZIAŁAŃ Z ICH WYKORZYSTANIEM?

Najpierw krótko przedstawię korzyści, jakie z funkcjonowania biblioteki mają mieszkańcy naszej miejscowości (np. związane z dostępem do Internetu czy edukacją cyfrową):

.....
.....
.....

Następnie przedstawię problem, który dotyczy mieszkańców i który chcę rozwiązać za pomocą tabletów:

.....
.....

Potem przedstawię proponowane przeze mnie rozwiązanie:

.....
.....

A na końcu sformułuję apel (np. prośbę o fundusze na zakup tabletów, prośbę o poparcie akcji zbierania funduszy od mieszkańców, prośbę o zgodę na pokrycie wymaganego wkładu własnego w przygotowywanym wniosku projektowym):

.....
.....

Z KIM I KIEDY SIĘ SPOTKAM ORAZ JAKICH PRZYGOTOWAŃ Z MOJEJ STRONY BĘDZIE WYMAGAŁO TO SPOTKANIE?

Osoba 1:

spotkanie w dniu: ,o godz.:

Osoba 2:

spotkanie w dniu: ,o godz.:

W JAKI SPOSÓB BĘDĘ INFORMOWAĆ WŁADZE GMINY O SPOSOBIE WYKORZYSTANIA TABLETÓW W BIBLIOTECE?

Zrobię to w następujący sposób:

.....
.....
.....

Sprawdź atrakcyjną ofertę dla Twojej biblioteki

